



Tiliz

dergi



Mayıs 2023 | Sayı: 1



FİLİZ DERGİ

© Türkiye Cumhuriyeti,
Ankara Valiliği Yayınıdır
www.ankaraab.gov.tr

Mayıs 2023 Sayı:1

**Ankara Valiliği Adına
İmtiyaz Sahibi**
Turan YILMAZ

Yayın Kurulu
Zeynep İLHAN
Arzu ACAR
Özlem ÖZGÜR
Fatma AYDAR

Yönetim Yeri
Varlık Mahallesi
Tanzimat Caddesi. No: 67
Yenimahalle/ANKARA

Tasarım
Ütopya Grafik
Çetin Emeç Bulvarı No: 21/21-25
Dikmen, Çankaya/ANKARA
Tel: 0.312 481 5 153
Faks: 0.312 481 50 80
www.utopyagrafik.com

Basım Yeri
Emsal Matbaa Tanıtım Hizmetleri
San. ve Tic. Ltd. Şti.
Bahçekapı Mah. 2744 Cad. No: 6
Şaşmaz, Etimesgut/ANKARA

© Bütün hakları, Türkiye Cumhuriyeti
Ankara Valiliği'ne aittir. Kaynak gösterilmek
kaydıyla, tanıtım amaçlı kısa alıntı dışında
yayımcının yazılı izni olmadan hiçbir yolla
çoğaltılamaz. Yayımlanan yazıların ve
fotoğrafların sorumluluğu yazarlarına ve
sanatçısına aittir.



Vasip ŞAHİN
Ankara Valisi

Gençlerimiz yarınların mimarıdır. Gençlerimizin birlikte inşa edecekleri gelecek mimarisinin harcı, bilim, sanat, edebiyat ve fikirle yoğrulmalıdır. Geleceğimizin ancak bu şekilde teminat altına alınabileceğini düşünmekteyiz. BİLGE Yazarlar Projesi'ni bu niyetle hayata geçirdik. Ankara Valiliğimiz koordinatörlüğünde, Türkiye Yazarlar Birliği ortaklığında gerçekleştirilen projemizle yazma yeteneği ve birikimi olan lise öğrencilerimizi belirleyip onları, yarınların yazarları ve şairleri olmaları için desteklemeyi amaçladık. Bu bağlamda BİLGE Yazarlar Projesi, Ankara'da lise eğitimlerini sürdüren öğrencilerin okuma ve yaratıcı yazma becerilerini geliştirmekle, okudukları üzerinden analiz yapabilmelerini, düşündüklerini ve hissettiklerini etkili şekilde ifade edebilmelerini temin etmeyi hedeflemektedir. Bununla birlikte projemiz esasında öğrencilerimizin yazarlık ve şairlik yolculuklarında gelişimlerine katkıda bulunmayı gaye edinmektedir.



İki dönemdir devam eden projede gençlerin atölye eğitimleri ile okuma, anlama, düşünme ve ifade edebilme yeteneklerinin geliştirilmesini ve yazmanın inceliklerinin farkına varmalarını önemsedik. Gerek yazar öğretmenlerimizin emeği, gerekse yazar buluşmalarında Türkiye'nin kıymetli kalemlerinin deneyimlerinden istifade etme fırsatı bulan gençlerimizin bu süreçte yazarlığa ve şairliğe dair farkındalıklarının arttığını düşünüyoruz. İki yıl boyunca ortaya çıkan çalışmalarda görüyoruz ki gençler bu yolda heybelerini doldura doldura ve güvenle ilerlemektedirler. Gençlerimiz, nasıl yazacaklarını, yazdıklarına nasıl yön vereceklerini, betimleme gücünü ve ahenk unsurunu kalemlerinde nasıl kullanacaklarını atölye çalışmalarında uygulamalı şekilde öğrenmeye çalıştılar. Derinlikli şekilde anlayarak okumanın; okuduklarıyla düşüncelerini ve hislerinin şekillendirmenin imkânını bu süreçte tecrübe ettiler. Bu proje ile okuyan, düşünen ve yarınlar için umutla yazan nice gençler tanıdık. Onların içindeki hazineleri, geleceğe olan inançlarını, okumaya ve yazmaya karşı gösterdikleri muhabbet ve hürmeti gördükçe doğru yolda olduğumuza bir kez daha kanaat getirdik.

Proje kapsamında Yazar Buluşmaları, Tematik Geziler, Kurultay Çalışmaları, Atölye Eğitimleri, Eserlerin Kitaplaştırılması, BİLGE Yazarlar Portalı gibi çalışmaların yanı sıra bir de dergi yayımlamayı planladık. Temel yazma eğitimlerini Tohum Grubunda geçtiğimiz yıl tamamlayan öğrencilerin bu yıl bir üst basamak olarak düşündüğümüz Filiz Grubunda yazarlık eğitimlerini devam ettirmelerine imkân tanıdık. Ülkemizin birbirinden kıymetli yazar ve şairleriyle birlikte bu çerçevede onlar için özel müfredat hazırlayıp, bu müfredatla Filiz Grubunun yazarlık serüvenlerini zenginleştirdik. İşte bu dergi Filiz Grubu öğrencilerimizin eserlerinden oluşmaktadır. Her birinin kalemini ve emeğini gönülden kutluyor, yollarının aydınlık olmasını diliyorum.

BABA ÖĞÜDÜ

“Yaşlanmak, tüm yaşanmışlıkların hayat süzgecinden geçirilip solmuş yaprakların ve çürümüş meyvelerin izdihamından kurtulmakla olur.” Yaşlı adam şimdi daha iyi anlıyordu babasının ona verdiği öğütleri. Halbuki bu sözleri ilk duyduğunda nasıl da gücüne gitmişti. Yedirememişti kendisine basit bir ayakkabıcı olmayı. Baba mesleğini hor görmüş, beğenmemişti. Her delikanlı gibi en iyisini istemiş, yediği ekmeğin nereden geldiğini unutmuştu. Şimdi oğluna bakınca anlıyordu ne kadar isyankâr ve memnuniyetsiz olduğunu. Babası hayatta olsaydı eğer yama yapmaktan nasırlaşmış ellerini her bir çizgisinden öper, büyük bir gururla alnına koyardı. Sonra da ellerine bakar, babasınıninkilerle kıyaslayıp **“Babam kadar olabilmiş miyim?”** diye tartardı.

Elindeki ayakkabının cilasını yaparken yaşlandığını hissediyordu, adam. Hissetmek bir yana dursun bunu biliyordu da. Aldığı nefeslerin göğsünü zorlamasından ya da bedeninin güçsüzleşmesinden değil babasının da dediği gibi düşüncelerindeki solmuş yaprakların temizlenmesinden biliyordu. Çıraklık yıllarındaki gibi güç gelmiyordu elindeki iş. Hayatına dair tüm hoşnutsuzlukları da azalıyordu bir bir. Sadece kendi hayatında iyi olması gerektiğinin farkına varmıştı. Şimdi de oğlunun fark etmesi için büyük bir savaş veriyordu. Tıpkı babasının da evlatları için yaptığı gibi.

Her yönüyle kendisine benzeyen oğlu, türlü zorluklarla kurduğu bu yuvayı bırakıp gidecekti. Yaşlı adam, yüreği parçalansa da oğlunu anlıyordu. Zamanında kapıyı çarpıp uzaklara gittiğinden kızamıyordu da. Tek isteği oğlunun da aynı hatalara sürüklenip aynı hayal kırıklıklarını yaşamamasıydı. Çarparak çıktığı o kapıdan başı eğik girdiği vakit yaşadığı utanç dün gibi aklındaydı. Oğlu, gurbete gidip orada çalışmayı özgürlük sandığından büyük bir heves içerisindeydi. Hem de öyle bir hevesti ki bu ayakları yere değmiyordu. Oysa defalarca kez söylemişti, yapraklar da düşene kadar uçtuğunu sanırdı. Yaşamak için tutunduğu dalın kıymetini ancak düşünce anlardı. Babasının gölgesinde isindiğini da babasızlığın ayazı yüzüne vurunca...

Yaşlı adam her şeye razıydı. İçinde yaşadığı yuvanın engel sandığı duvarları gün gelecek özlemle andığı sıcaklık olacaktı. Tek başına oturduğu sofralarda o bunaldığı kalabalığın bereketini arayacaktı. Durup sırtını yaslayabileceği bir duvarın olmadığı yollarda yürümek zor geldiğinde de geri dönecekti. İşte o zaman belki de biraz büyümüş oğlunu, samimi ve onu beklediğini belli eden bir gülümsemeye saracaktı.

Irmak EKŞİ

AKŞAM

Balonlar tutuyorum tek renk,
Her an bir çocuk gibi düşecekmişim.
Batan güneşin tonuna saklıyorum korkuyu,
Gördüğüm gibi çeker sandığım kamerama,
Bir hayal hapsetmişim.

Kıyımız uzak ve tedirgin,
Karanlığın bile şiiri okunur bu akşam.
Duygularını rengârenk boyayan ressam.
Kıyımız uzak ama belirgin.

Saatin tik tokları atar kalbimde
Anlamaya çalışıyorum konuşmadan önce.
Bir elin var, gölgesi üzerime düşen
Bir elin var yalnızlığımın en kuytu köşesinde.

Rumeysa İclâl DOĞANSOY

ALTIN KAFESTEKİ ZORAKİ KUŞ

Belki de umut hayata göre gitarını akort etmektir. Kim nereden bilebilir sen elini tellere değdirmeden önceki seslerini. Ellerinde avuç avuç yemişle sokakta dolaşmaktır umut. Onlarca kuşun elinde oradan oraya zıplayacağını bilerek... Sevmektir belki umut. Öpünce geçen yaralar gibidir. Okunup üflenen bir babaanne duası gibi kimi zaman. Ya da bir oduncunun gece vakti mehtabı görmesi gibi. Yabani elma ararken dağ sümbülü kokusu almak...ekik kokularını çekmek gibi en derinden. Kafanı kaldırıp şafak sökene kadar ağlamaktır umut.

Unutabileceğimize inandığımız şeyleri unutmakta umuttur. Kimi zaman acıklı bir çingene hikayesine inanmakta umuttur. Bazen bile isteye bazen hiç umut etmediğimiz yerden ve bazen hüznle ... Ama bir şekilde bekler insan umudun usul usul kapısını çalmasını. Yüreği kor gibi yanarken bile bile asker evladını beklemek de umuttur.

Masada kaybedeceğini bilsen de savaşta yenmek de. Kafanı kaldırdığında gördüğün güneşe bakıp ertesi sabah da doğacağını bilmek derecesinde inanmaktır umut.

Ey insan! Tut elinden yüreğinin yağmurda dansa kaldır. Onu umarak geçir her bir saniyeni. Yağmurun yağmasını um. Özlemeyi um. Yanında olan her ne varsa onu umut ederek yaşa. Mesafeleri görmeden ay ışığında aydınlanmasını dile. Toprağa bir gün kavuştuğunuzda ondan ne kadar korksan da içten içe her an umut ettiğini anlat.

Ve kafeste beslediğin o yapmacık kuşu salıp geri sana döneceğini umarak yaşa.

EİİF KEKİLLİOĞLU



KAYIP KOKU

Sabah evin balkonuna kahve içmek için çıktığımda havanın önceki günlerin aksine iç titretici olduğunu fark etmiştim. Siyah kaşe kabanımı, kışlık bağcıklı ayakkabılarımı giymiştim. Belediyenin koyduğu keskin hatlı metal bankta bir elimde bordo renkli oyma bastonum bir elimde sımsıkı tuttuğum yeşil mürekkepli kalemle bekliyordum. Kitlenmiş ayaklarımdaki dolanmış bağcıklarından mı bilmem bir türlü kapıyı aralayıp ardındaki yeşilliği göremiyordum. Meydana çıkan yer yer ahşap evlerin bulunduğu bu geniş sokakta, sık olmasa da gördüğüm genç kız bu sefer sarı şalını almıştı üzerine. Çoktan omuzlarını terk edip dirseklerine tutunan sırt çantasıyla elinde düşecekmiş gibi duran kitaplarını sıkıntılı bir ifadeyle tutarak yürüyordu. Kuşlarla oynarken parlak botlarının mavi bağcıkları açılan, atkısı bir yana şapkası bir yana düşmüşken -biraz da yapamamaktan korkarak- mavi bağcıklarını bağlamaya çalışan yetim çocuk, muhtar Bahattin'in torunuydu. Bize eşlik eden ağaçların dallarını ve tüm yeryüzünü örten beyazlığın içinde zar zor seçilen gri yüzler haddinden fazlaydı. Parmak uçlarım uyuşana kadar burada oturduğumu fark ettim. Yılların yükü omuzlarıma binse de bastonumdan güç alarak kalktım. Gri yüzler artık kendini belli ediyordu. Farklı mimariye sahip, yüksek binaların olduğu caddeye doğru yürürken zorlanıyordum artık. Ne çok değişmişti buralar. Adımladıkça binalar üstüme üstüme geliyor, gri yüzler çoğalıyordu "Saklıbahçe Matbaa"nın önünden geçerken burnuma dolan mürekkep kokusu genzimi sızlatmıştı. Bu kokuyu acı kahve kokusuyla karışık duyduğumu anımsadım.

Neydi bu koku?

Ne zaman kapattığımı bilmediğim gözlerimi açtığımda geniş gövdeli bir ağacın köşesine tutunmuş, alttan tahta parçalarıyla desteklenen o evde buldum kendimi. Üstümdeki mavi örgü battaniyem... Herkesin emeği vardı onda. Dünya, yeni gün doğsun diye sabırla dönse de ben bir türlü sabredemiyormuşum. Annem, teyzelerim, halalarım... Bütün aile seferber olmuş mavi battaniyemi bir an önce örmek için.

Bana, birkaç dost da eşlik ediyordu. Annemle babamı arıyor gözlerim fakat bulamıyordu. Annem sobanın başında çorba kaynatmıyor, babamın çalışma masası topluydu. Yeşil mürekkepli dışı sarı yıldızlarla süslenmiş kalemi masanın köşesinde kapağı kapalı duruyordu. Nerden bilebilirdim ki babamın o kalemi bir daha kullanamayacağını. "Şehre inmiş olmalılar." diye düşünüyorum. Fakat küçük ellerime bakıyorum, onların beni evde bırakabileceği yaşta değilim. Ahşap sehpalardaki boş çay fincanlarını, gri yüzleri burada da görüyorum. Bu sefer acı kahve kokusu sızlatıyor genzimi. Anneannemin yadigârı gramofondan kulaklarıma dolan ses kapının ardındaki yeşilliği mi işaret ediyor bilemiyorum.

"Yıllar var ki biz seninle bakışarak konuşuruz
Sevdalanmış kalbimizle rüyalarda buluşuruz
Bu şarkıyla kavuşuruz..."

Elimde hissettiğim boşlukla kendime geliyorum. Etrafıma göz gezdiriyorum. Çoktan meydana gelmişim fakat kalem yok. Elimdeki kalemi arıyorum günlerce. Yıllarca o kokuyu kaybettiğim yerde onun beni bulmasını beklediğim gibi.

Dilara ÖZDOĞAN



UFUKTAKİ KELİMELER

Haylaz ve çocuksu dünyanın vazgeçilmez karakterleri saklandıkları kapıların arkasından çıkıp da gerçek dünyaya ulaşmak istediklerinde yazmaya başladım. Kalemle kağıtla buluşturmak hissettiklerimi ve hayal dünyamı somutlaştırdı. Onlar somutlaştıkça yerine yenileri, daha güçlüleri geldi. Bu tutku zamanla büyüdü ve tecrübelerimin içine karışmaya başladı. Hatta öyle büyüdü ki, yazdıklarım başka hayatlarda yer edinmeye, başka kişiler tarafından beğenilmeye ihtiyaç duydular. Kelimelerim, kabuğu zihnimden oluşan sınırlarını aşmak için önüne gelen her fırsatı değerlendirdi. Benliğimin bir parçası, ilke edindiğim bir eylem oldular. Şimdi, ilke edindiğim bu eylemin vücut bulmuş hali vardı ellerimde. Kalınca bir kitabın sadece birkaç sayfasını kapsıyordu ve içimde sonu olmayan bir titremenin başlangıç rüzgarıydı. Yazdığım her yazı da üşümek için yaktığım ateşin parçaları olacaktı.

Salondaki insanlarda dolaştı gözlerim. Özellikle de yaşlılarıma baktım. Hepimizin yüzünde toprağı aşıp yeryüzüne ulaşan bir filizin sevinci vardı. Bulunduğu kafesi çırpınarak aşmak isteyen bir gururu taşıyorduk göğsümüzde. Aynı zamanda acemiliğin getirdiği bir mahcupluk da vardı. Biz, yazar olma yolunda ilk adımlarını atmış gençlerdik. Nasıl sakin kalabilirdik ki? Heyecanımızı nasıl dizginleyebilir, başarı duygusunun getirdiği zevkten nasıl mahrum kalabilirdik?

Annem, babam, abim, ablam... Önemsemediğim ve varlığını hep arkamda hissettiğim en büyük destekçilerim... Hepsi yanımdaydı ve hayallerime attığım adımları izliyorlardı. En az benim kadar heyecanlı, benim kadar mutluydular. Genç yüreklerin kalemlerinden sızanları görmek için sabırsızdılar.

Gözlerim derin bir nefes eşliğinde kucağımdaki kitaba düştü. Acele etmeden, tadına vara vara okudum kapağındaki yazıyı. Fidan ve Kelime... Yapraklarında bizim isimlerimizin olduğu, tarifi imkânsız duyguları, erişilmesi zor hayalleri barındıran bir fidandı bu. Can suyunu kelimelerimizle verdiğimiz, özenerek diktiğimiz bir fidan. Bizim fidanımız.

Tatlı bir hevesle açtığım sayfalar tanınmışlıkla selamladı beni. Cümlelerim, eski bir dostun özlem dolu gülümsemesi gibi karşımdaydı. Demlenmiş ve özenle düzenlenip okunmaya hazır hale gelmişlerdi.

Küçük serseri dünyanın dize getirilmiş bu hali ardından gelenler için büyük bir tecrübe, engin denizlerde yüzecek daha sağlam gemiler oluşturmuştu. Bu gemilerin tahtasından tutunup tasarımını yapan tüm gemicilere de ancak hiç alabora olmamak sözüyle teşekkür edebiliyordum.

Irmak EKŞİ

BENİM HİKÂYEM

Hayatım boyunca insanlar beni anlamadı ya da ben öyle sandım. İnsanlarla iletişim kurmak çok zordu benim için. Bir gün yolum o eşsiz ve bende yeri hep ayrı kalacak proje ile kesişti: Bilge Yazarlar.

İlk kez insanların beni anladığını gördüm. İlk dersten önce elimde tuttuğum not defterine ve üzerinde "Bilge Yazarlar" yazan kaleme uzun uzun baktığımı hatırlıyorum. "Nasıl bir yol beni bekliyor?" diye düşündüğümü de... Her konuşmacı o gün içimde bambaşka kapılar açmıştı. Sonra kendi atölyemizde işlediğimiz ilk dersi hatırlıyorum. Sıramın üzerinde usta kalemlerden bambaşka dünyalar vardı. Hepimizin hayat hikayesi, hisleri çok farklıydı. Sadece tek bir ortak yönümüz vardı: Yazmak... Kimimiz acılarından sarıldı kalemine, kimimiz mutluluğundan. Kimimiz de sadece anlatmak için sarıldı kalemine. Hayatım boyunca hiç unutamayacağım yol arkadaşları ve yol göstericileri tanıdım. Bambaşka bir kapı daha açılmış oldu yaşamımda. Bu yolda neler yaşayacağımı bilmiyorum ama bir şeyden çok eminim o da buradaki hiçbir şeyi unutmayacağımdır. Hayatımın en unutulmaz, en mutlu günlerini sizlerle yaşadım. Yolculuğumuz bitmedi, daha uzun bir yol bizi bekliyor ve dilerim ki sizinle olan bu sihirli bağımız hiç kesilmez Bilge Yazarlar Ailem.

Melike Saniye BEKTAŞ





Emin GÜRDAMUR

1980 yılında Trabzon'da doğdu. Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu. Öyküleri Hece, Heceöykü, Türk Dili, Dergâh, Kitap-lık, İtibar ve Muhayyel dergilerinde yayımlandı. Yazarın ilk kitabı Atları Uçuruma Sürmek, ESKADER tarafından 2017 yılının; ikinci kitabı Herkesten Sonra Gelen, Türkiye Yazarlar Birliği (TYB) tarafından 2019 yılının en iyi hikâye kitabı seçildi, ayrıca Rasim Özdenören Öykü Ödülü'nü aldı. Gürdamur, 2019 yılında Necip Fazıl İlk Eserler Ödülü'ne layık görüldü. Üçüncü öykü kitabı Yasak Ağacın Altında 2021 yılında yayımlandı, aynı yıl "şeytanın kültürel biyografisi" alt başlığıyla Âşık Şeytan Kör Talih adlı inceleme kitabı okurla buluştu.

Meselesi, derdi, sorunu, açmazı, paradoksu, dilemması, isyanı, öfkesi olan bir öykü konuyu kendi varlığıyla, kimliği ve kişiliğiyle inşa eder.



Neden şairlik, deneme veya roman yazarlığı yerine hikâye yazarlığını seçtiniz?

Kendi sesimi, becerimi bulana kadar, yol boyunca hepsini denediğimi itiraf edebilirim. Şiir, edebiyatın en üst balkonudur ve öykü yazarken de deneme yazarken de aslında şairlere imrenmeye devam ederiz. En azından benim için durum böyle. Öykü yazmak, yoğun mesaim içinde yer açabildiğim ve diğer yazınsal heveslerimi de tatmin edebildiğim bir alan. Yine de şunu eklemek isterim. Sadece kitapların değil kalemin de bir kaderi var. Ve siz yolun bir yerinde o kaderin tecelli ettiğini görürsünüz. Size olup bitenleri seyretmek kalır. Öyküyü seçmemin ardında böyle bir hikâye var.

Öyküde aslolan mesele mi yoksa konu mudur?

Mesele esastır. Konu meselenin peşinden kendiliğinden gelir. Meseleniz varsa konunuz da olur. Bazen güçlü bazen güçsüz ama mutlaka olur. Ayrıca konunun olup olmaması o öyküyle ilgili bize bir fikir vermez. Meselesi, derdi, sorunu, açmazı, paradoksu, dilemması, isyanı, öfkesi olan bir öykü konuyu kendi varlığıyla, kimliği ve kişiliğiyle inşa eder. Orada hiçbir şey gözümüze eksiklik olarak görünmez. Kurgu, konu, olay elbette her zaman mühimdir. Ama bir öyküyü iki temel direğin ayakta tuttuğunu düşünüyorum. Dil ve mesele. Bunların eksikliği telafi edilemez.



Yazarlığın olmazsa olmaz kuralları nelerdir?

Kulağa biraz klişe gelebilir ama başka da bir fikrim yok. Çalışmak, çalışmak, çalışmak. Bazen sendeleriz bazen hevesimizi yitiririz bazen kalemimizin mürekkebi donar bazen hayat bizi alıkoyar. Ama her seferinde azimle doğrulup yola devam etmek gerekir. Bu yüzden içsel motivasyon çok önemli. Bazen baraj kapakları açılır ve durmadan yazmak istersiniz. O zamanlar ara vermeden, tereddüt etmeden, paniğe kapılmadan yazmak gerekir. İçsel motivasyon okumayla yazmakla kıskırıtılan bir dürtüdür. Onu da çalışarak besleriz. Güzel şeyler yazdıkça daha güzellerini yazmak isteriz.

Bir öyküde imgenin rolü nedir?

Sürekli imgesellik öyküdeki kaliteyi düşürür mü?

Şiirin hammaddesi olarak imge, işte bu çaresizliğe bir başkaldırıdır. Ve insanlık bunu çok erken dönemde keşfetmiştir. İmgesel dili, kadim metinlerde de manilerde de divan şiirinde de görürüz. Şiir, imgeler dolayısıyla dilin ufkunu açmaya yeltenir. Sözü, anlam sıradalarının en ötesine kadar fırlatır.

Bu sebeple bir öykücünün aslen şiirin hammaddesi olan imgeyi alabildiğine kontrollü kullanması icap eder. Çünkü o bize emanettir. Öykücü, kurguya sadakatle yola devam ederken dille oynama, dili derinleştirme, dili zorlama hakkına sahiptir. Bu haklardan biri de elbette imgelerdir. İmgeler, okurun zihninde daha çarpıcı bir karşılık bulmak, daha derin bir anlamı uyandırmak için kullanılır.

Tam da burada bur parantez açmamız icap ediyor. Unutmamalıyız. İnsan yalnızdır. Bu yalnızlık, kelimelerin dünyadaki insan sayısınca anlamı olmasından kaynaklanır. Anne dediğimizde, aşk dediğimizde, ağı dediğimizde hepimizin zihninde bambaşka şeyler canlanır. Aynı evin içinde büyüyen ikizler için bile bu böyledir. Hayat hepimizi farklılaştırır. Bu farklılaşma bizi hem biricik kılar hem yalnız yapar. Dilin acizyeti burada başlar. İşte imgeler, dil marifetiyle dilin sınırlarını sonuna kadar esnetme aracıdır. İmge, betimlemeden bir adım sonrasıdır. Betimleme, mevcudu resmetme, ona bir yorum katarak, kurgunun parçası haline getirmeyi esas alırken imge; mevcudun yeniden yaratılması demektir. John Berger, Görme Biçimleri'nde, "Bir imge yeniden yaratılmış ya da yeniden üretilmiş görünümüdür. Her imgede bir görme biçimi yatar." der.

İnsan günün sonunda kendine dönüp yazar. Kendi iç sesini duygularını düşüncelerinin sesine kulak verir. Bir röportajınızda "Dışarıya, dış dünyaya fazla kıymet vermek bizi kendimizden uzaklaştırır." diyorsunuz. Yazdıklarınızla kendinize dönüyor musunuz? Döndüğünüzde gördüğünüz kendinize yabancılık duyduğunuz oldu mu?

Yazmak insanın kelimeler aracılığıyla kendisiyle yüzleşmesidir. Dil, aynadan çok önce keşfedilmiş bir aynadır. İnsan gerçek ayna karşısında da kimi zaman yabancılık hisseder. Bunu yazdıkları karşısında da hissetmesi olasıdır.

Ben uzun zaman sonra yazdıklarına bakınca bazen uzak bir uçuruma bakar gibi hissederim. Neden bilmiyorum. Ama yine de oralarda yürümüş biriyim diye düşünürüm. Buna yabancılık diyemem. Olsa olsa bende iz bırakmış eski bir hatıra derim.

Bir dönem gazetecilik yaptınız. Gazetecilik serüveninin yazarlık hayatınıza katkıları oldu mu?

Yazıyla ilgili bütün meslekler sizin yazarlığınızı besler. Gazetecilik de öyle. Ama gazetecilik, insanın dışarıya bakan gözlerinizi geliştirir. Ayrıca belli bir vasatta yazılar yazmanı gerekir. İşte bu iki alışkanlık, sizin içe doğru derinleşmenizi ve nitelikli metinler yazmanızı geciktirebilir. Bu açıdan bir yazarın gazetecilikle ilişkisinin temkinli olması gerektiği kanaatindeyim.

Öyküde özgün olma meselesini nasıl aştınız?

Bu başlıkta dil ve üslubun yeri nedir?

Özgünlük meselesini aşır aşamadığımdan emin değilim. Özgünlük bir amaç değil, benim için. Dilde, üslupta, kurguda bir titizlik ortaya koyduğumda anlattığım şeyleri kendime has kılabilirdiğime inandım. Dil ve üsluba yaptığım vurgu, yaptığım işe saygının neticesi. Türkçenin kanatlarının ne kadar açılabilirdiğini, hangi irtifada uçabilirdiğini öğrenmek için daima kendi klasiklerimize dönüp bakmamız gerekir. Oraya bakmak bize dil konusunda, üslup konusunda bir seviye dayatacaktır. Bu seviye sayesinde yazdıklarımıza uzun ömürlülük bahsedebiliriz. Aksi hâlde yazdıklarımızla, her şeyin ışık hızıyla tüketildiği bir çağa yeni kurbanlar sunmaktan başka bir şey yapmamış oluruz.

Bir yazarı en çok ne besler?

Ya da doğrudan soralım. Sizi ne besliyor?

İç sesim. Evet iç sesim. İç sesimiz muhtemelen temaslarımızdan, dalgınlıklarımızdan, elde ettiklerimizden ya da edemediklerimizden, artık ucunu bucağını kestiremediğimiz hatıralarımızdan besleniyor. Hani şairin dediği gibi: "her şeyden biraz kalır / kavanozda biraz kahve, / kutuda biraz ekmek, / insanda biraz acı." Kalanlar kendi aralarında bir örüntü kurma eğilimi içindedir. Bu örüntü, dilini ilmeklerin rastlantısallığından edinecektir. Evet, bir iç sesim var ama onu ne zaman nerede hangi kızgınlıkla hangi hevesle hangi mutlulukla elde ettiğimi bilmiyorum. Sadece onu korumam gerektiğini, ısrarla, inatla korumam gerektiğini hissediyorum. Çünkü bütün yazdıklarım ondan besleniyor.

Genç bir yazarın mutlaka okuması gereken üç öykü kitabı önerir misiniz?

Refik Halid Karay, Memleket Hikâyeleri

Haldun Taner, Bütün Öyküleri

Gogol, Bütün Öyküleri

Yaşadığımız yüzyılda genç olmak hatta hem genç olup hem de yazarlık yolculuğuna çıkmanın zorlukları sizce nelerdir? Bu zorlukları yaşayan bizlere tavsiyeleriniz neler olur?

Yazmak, kendini yazarak icat etmek her çağda zor olmuştur. Ama içinden geçtiğimiz dijital çağın kendine has zorlukları var. Bunların gençlerin işini iki kat zorlaştırdığı kanaatindeyim. Bu kadar ışıltılı bir dünyada kitaplara sığınmak, yazıya koşmak, sayfalarda yürümek, o yürüyüş esnasında kendi sesine ulaşmak elbette kolay olmayacaktır. Ama inanın daha değerli olacaktır. Tek bir şey tavsiye etmek isterim. Sözün gücüne inanın. Size kulak tıkayanlara inat, sizi yanlış anlayanlara inat, çevrenizi kuşatan gürültüye inat, dedikoduculara inat, varlığını görmezden gelenlere inat, saatlerinizi işgal eden dizilere inat, vetpetlere inat, reklam panolarına inat, bildirim çubuklarına inat klasikleri okuyun ve klasik yazar gibi yazın. Bu kadar.



TAB EDİLEN YAŞAMIN FOTOĞRAFI

Bir ihtiyarın gölgesinde yaşadım anıları.
Bir vefa kitabında okudum insanlığın adını.
En sevdiğim renk mavi değil şimdi,
Gökyüzü hiç yağdırmadı buraya yağmurlarını.

Bir çocuğun parmak uçlarında yaşadım vefayı.
Dokundurdu boş duvarlara okyanusta yanan bakışları.
Olmayan sese bir sevinç çıkırdığı karıştı.
Umutlarım kilitli pencerelerde nefes almaya çalıştı.

Çok eski bir kentte yaşadım umutları
Ellerimin kader çizgisinde biriktirdim anıları.
Çocuklar ağlamıyor artık akşamları,
Loş ışıklarda tab ettim kirli fotoğrafları.

Kovulduğum yerlerde yaşadım yalnızlığımı.
Çok sevdiğim kitabı bitiremeden koydum ayracını.
Hiç tanımadığım insanlara yollar açtım
Sözlerin ağırlığını lügatımda tarttım.

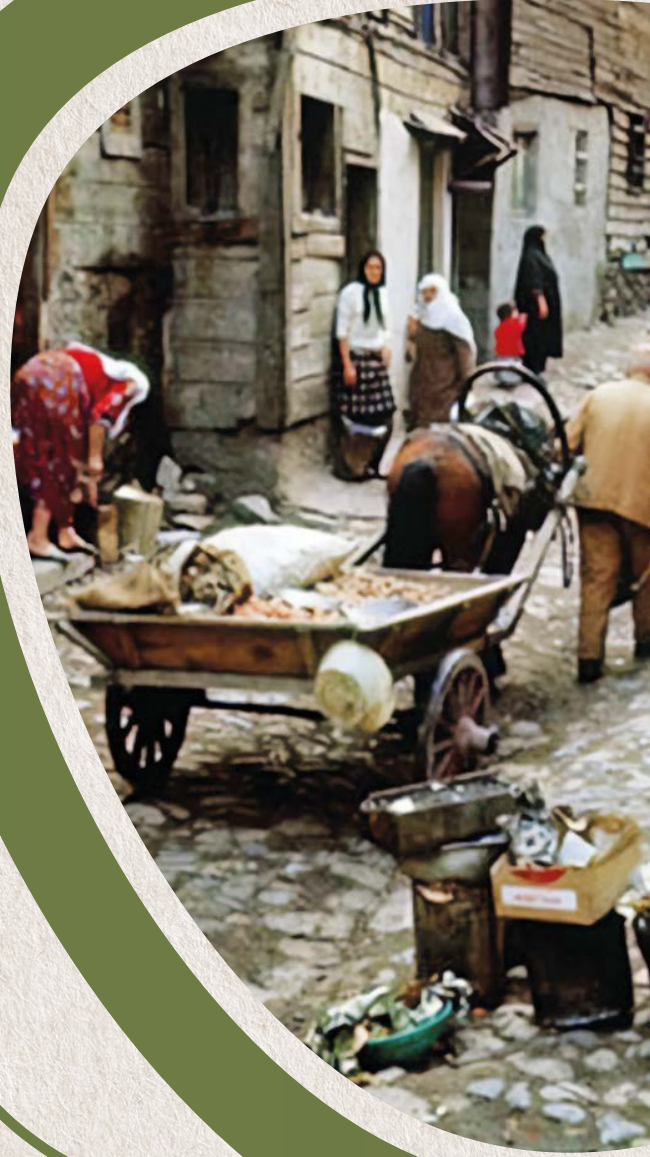
Rumeysa İclal DOĞANSOY

TAŞTAN İNSANLAR

Sokağa bakıyorum da şimdi herkes bir hüznün ve sıkıntı taşıyor, yüzlerinde bir korku ve keder en büyük dertleri gelecek olmuş insanlar az ile yetinmeyip hep daha fazlasını istiyorlar tek amaçları para hırsına bürünmüş o insanlar gözlerinin önünü bile göremiyorlar ama geleceği görmeye çalışırken bir kâğıt uğruna bütün ömürlerini yitiriyorlar. Eskiden sokak böyle değildi. Bu kadar soğuk değildi insanlar kışın insanların içi konuşmalarına yansırı.

Çocukların neşeleri sevinç getirirdi insana, sokağa.
Amaç para değildi o zaman amaç mutluluktan o zamanlar ve o mutluluk sana en yakın olan arkadaşın olurdu.
Artık insanlar o kadar sıcak değil eskiden sadece sokak taştanken şimdi insanların sokaktan hiçbir farkı olmadan gittiğini görüyorum.

Furkan BAŞARAN





YETİM SOKAK

Yalın ayak mutluluğun,
Peşinde koşuyorum.
Gölgesiz dünyanın,
Ummanlarında boğuluyorum.
Telaşlı eskiciler satıyor
Ahengi bozuk hayatları
Bense şose sokaklarda
Topuklarımı sızlatıyorum
Kurtlar tahtaları değil
İçimi kemiriyor
Yetmiş yaşına da erse insan
Oturup bir çiçeğe ağlıyor
Su yürütür zamanı
Derim kemiğime yapıştığında
Bir yanım cümbüş içinde
Bir yanım yamalı
Soğukların titrettiği
Gaddar sokaklara küskünüm
Güneşin hiç doğmadığı
Yerler biliyorum
Artık ısınmak için
Son nefesi bekliyorum.

Zehra YAVUZ

YOKUŞ

Bakıyorum bir sokağa
Büyüdükçe gözlerde çelik-çomak hüzünler.
Eğirmiş ve paslanmış demirler ardından bakan kadın,
Buz saçaklar arkasından gönderdiği eşine hasret.
Çember yarışı arasındaki çocuklar,
Büyüdükçe yüzlerdeki bakışlar tozlu topraklı.
Zaman yorgunluğunu nakşetmiş duvarların;
Sağ yanı dedelerin üzüm bağları kadar canlı.
Sol yanı kuzine sobaların mahareti kadar harlı.
İşte baktığım o sokak sonunda bir yokuş
Anıların yamacında yarınların elleri sıcak bir tutuş.

İlayda YILDIRIM

SENİN İÇİN

Şimdi çöp kutusunun yanında olmam yalnızca benim hatamdı. Ne karımın ne de kızlarımın suçu vardı. Sabah beşten bu yana yorgun gözlerimden aylardır ilk defa hüznün yaşları dökülüyordu. Pişmanlığın hâkim olduğu ellerim, yaşananların sorumlusunu parçalayıp attığım çöp kutusuna deşiyordu. Bu sabaha kadar uğurlu rakamım uçtu.

Kızlarım, onlar benim aydınlık yolumdu. Verena'm, ilk göz ağrım, Onunla tanıştığımızda henüz 3 yaşındaydı. Siyah düz saçlarının karartmadığı bembeyaz bir teni, içinde güneşi saklayan yeşil gözleri ve ince pembe dudaklarıyla bizim sevgili meleğimizdi. Ayrımcılık denemez ama diğer iki kızımdan önde tutardım onu. Ömrümüzün en karamsar yıllarında benim ve karımın Verenası olmuştu. Ta ki bu sabah dışında. "Verena" en iyi dost anlamına gelirdi. Kızımızı evlat aldığımızda küçücük ve cılız bedeni, benim cüsseli ama kanser yüzünden zayıf kalmış bedenimi iyileştirmişti. Karıma da en çok destek olan bu masum kız çocuğu olmuştu. Ah, karım... Biricik durağım... Zavallı sevgilim. Tüm keder onun başında birikmişti. Bu sabahın beşinden beri yüzünün güldüğünü görmemiştim. Kim bilir evvelinde ne zamandır gülümsemeyi bırakmıştı. Otuz beşinde aklar düşen saçlarını kazıtacaktı bugün. Ah sevgilim, on beş yıllık evlilikte en çok hasarı o almıştı.

Aslında üç aydır işlerim yüzünden şehir dışındaydım. Dün gece Verena'nın on üçüncü yaş gününde yanında

olabilmek için geç saatlerde eve geldim. Gelir gelmez elimi yüzümü temizleyip yatakta uzanan eşime sarıldım. Ne kadar da özlemiştim. Bir anlık sevinçle gözlerime baktığımda, o sevincin yavaş yavaş yok oluşuna şahit oldum. Nedense yorgun bir sesle: "Geç oldu, acıktın mı?" dediğinde, soruya kafamı iki yana sallayarak cevap vermiştim. Cevabımdan sonra çabucak duş alıp yatağa girdim. Öyle ya yatağımı bile özlemiştim ancak karımın bakışları hiç hayra alamet değildi. Özlediğim yatakta döne döne bilincimi teslim ettim. Rüya çok acımasız olurdu. Çığlıklar atıp kurtulmaya çalıştığın rüyaların özel bir ismi vardı: Kâbus... Kâbuslar bitsin diye yalvarırdı insan. Peki ben hangi kâbusla hapsolüp kalmıştım ki çığlıklar ve yakarışlar beni uyandırmıyordu? Sabah sağ yanımda kimıldayan kadına baktım. Henüz tam aydınlanmayan hava yüzünden mi bilemediğim bir evham vardı yüzünde. Bir süre sonra odadan çıktığını işittim. Evde dolanıyordu. İçimdeki korku arttıkça artmaya, özlediğim yatağın huzurunu zehir etmeye devam ediyordu. En sonunda kalkıp montumun cebindeki yarısı boşalmış paketten bir sigara aldım. Sigarayı ateşe tutup odadan çıktım.

Verena'yı çok özlemiştim. Karımı arama gereği duymadan onun odasına gittim. Kızımın güzelliğine baktım uzunca. Hep aynısını yapardım. Sabah kalkması gereken saatlerde onu izleyip uyanması için sertçe öperdim. Bu sefer saat çok erken olduğu için parmaklarımda kaybolmaya başlayan sigarayı son



kere üfleyip tekrar saatime baktım. Saat beşi otuz üç geçiyordu. Verena bir anda öksürmeye başladı. Elimdeki izmariti yere atarak yanına gittim. Gözleri sönmüştü sanki. Güneşi yuvasında saklayan gözleri kararmıştı. Ya da güneş sıra dağların ardındaydı artık. Kızımın saçları yıpranmıştı. Benim gibi sert öksürmeye başlayınca hemen yanımdaki sehpa da duran suyu ona uzattım. Beklemeden içtikten sonra dolu gözleriyle bana baktı. Besbelli güneş yalnızca sıra dağların ardına saklanmamış, yağmur bulutlarını da misafir edinmişti. Beni gördüğünde neşe saçarak boynuma atlamasını beklerken öylece oturuyordu karşımda.

Hemen yataktan kalktım. Karımı aradı gözlerim. Oysa çok uzakta değildi. Kapının eşiğine yaslanmış bana bakıyordu. Koşar adım yanına gittim. Üstümüzdeki bütün kasvetle salona girdik. Gitmemiz için tek kelime etmemiştim çünkü anlatması gerektiğini biliyordu. Bu evde neler dönüyorsa herkesin canını yakıyordu.

Konuşmadı, komodinin üçüncü çekmecesinden birkaç belge getirdi. İncelemeye başladım. Bunlardan biri rapordu. Verena okula gitmiyordu. Başka bir kâğıda baktım, o da bir rapordu. Her biri sağlık raporuydu. Geçmiş günlerde neden okula gitmediğinin raporuydu.

Karıma baktım. Elinde başka bir kâğıt daha tutuyordu. Kâğıtta yazanlardan sonrasını hayal meyal hatırlıyorum. Verena, henüz on üç yaşındaydı. Hayalleri çok büyük, zeki bir kızım vardı benim. Sabahları sağ yanağıma kondurduğu buseler geldi aklıma. Nazik ve neşeli sesi, ipek gibi saçları...Dersleri de fena sayılmazdı. Yetimhanede öğretmen olmak istiyordu. Oradaki çocukları sevmek istediğini söylüyordu. Kanserin yenemeyeceği kadar fazla amacı vardı.

En acı olansa doktorun bana bıraktığı notta akciğer kanseri olduğu yazıyordu. Hem de sigaradan olma ihtimalinin çok yüksek olduğu...Yani ben yapmıştım. Onu sevmek uğruna onun hayatını mahvetmişim. Vaz geçemem dediğim sigara benim kurtarıcımı yakalamıştı. Beni ölümden kurtaran üç yaşındaki kız çocuğu, on üç yaşına girdiği gün ölüme yaklaşmıştı. Hem de... Hem de benim yüzümden. Düşüncelerimi toparlayamadığım için göz yaşlarımı tutma gereği duymadan kendimi dışarı attım. Yol boyunca koşarak ağlamaya başladım.

İkinci evre kanser olabilecek kadar fark edemememiz imkansızdı. Ama fark etmemiştik. Kanser olduğu açıklandığında bile yanında değildim. Patronumun kızmasından korkarak eve dönmemişim. Evdekiler de bu haberi telefonda söyleyememişti. Okşamaya doyamadığım ipek gibi saçlarını alıyorlardı ondan. Ama ben 3 ay boyunca ondan uzak kalmıştım. Aslında uzak kalmam onun için daha iyi olmuştu. Ne de olsa her gün yanında içtiğim sigaralar bana yaptığı gibi onu da zehirlemişti. Onun için canımı verebilecekken bir paket sigara için onun canını tehlikeye atmıştım. Ben... Ben nasıl bir babaydım ki kızımın nefeslerine kıymıştım. Ben nasıl bir babaydım? Olduğum yerde dizlerimin üzerine çöktüğüm an çevremde birkaç insan toplandı. "iyi misiniz ?" soruları içinde daha da boğulmaya başlamıştım. Bir insan iyi olsa asfalta çöker mi? Bir insan iyi olsa göz yaşları döker mi? İyi olsa elleri titrer mi? Peki bir insan iyi olsa kendi kızını uçuruma sürükler mi? Ya da on yıl boyunca evladını zehirler mi? Kimseye cevap verememişim...Zaman durdu. Sorular durdu. Akrep, yelkovan, sesler ve hareketler durdu. İnsanlar neredeydi? Kimse yoktu. Herkes duran zamanla birlikte yok olmuştu.

Yavaşça doğruldum. Kafamı çevirip çöp kutusuna baktım. Görür görmez aklıma gelen şeyi yapmaya gittim. Sol cebimdeki sigara paketini çıkarttım. Teker teker parçaladım hatalarımı. Canımı acıtırmasına...Ama bir işe yaramamıştı. Verena iyileşmemişti. Parçalanmış sigaralar değildi suçlu olan, suçlu olan bendim. Kendi hayatımı gözden çıkartmakla kalmayıp ailemi de kurşunlar altına atan bendim. Yaşananların sorumlusu sigaralar değildi, bendim! Benim uslanmaz nefsimdi. Baba olamayacak kadar sorumsuz davranmıştım. Bugün kimse gülümsememişti. Bugün üç uğurlu rakamım olmaktan sıyrılmıştı. Bugün, insanlığımın acizliği altında kalmıştım. Bugün nefsimin savaşı kazandığına bir kez daha şahit olmuştum ve bugün pişmanlığın ne kadar illet bir duygu olduğunu iliklerime kadar hissettim. Bu pişmanlığın sonunda hiç farkında olmadan hayatımın nerdeyse merkezine koyduğum sigaradan biricik kızım için vazgeçtim. Bana yıllar önce hayatımı bağışlayan senin için... Beni baba diye seven, bana güvenen ve bana inanan senin için... Geç kalma korkum olsa da sen affet beni kızım. Şimdi akan gözyaşlarım senin için.

Zişan Gül ODABAŞI

AŞK DEYİ DEYİ

Çölde gördüm Hüseyin'i,
Yanar aşk deyi deyi...
Canda buldum o piri,
Yanar aşk deyi deyi...

Döndüm baktım dünyaya
Aradım sordum bir mana,
Gördüm ki her can her yara,
Kanar aşk deyi deyi...

Andım adın duydum sesin,
Yandım aşk deyi deyi...
Görmek için o güzel yüzün,
Geldim aşk deyi deyi...

Canda sır imiş her seda,
Sırrı yordum hayra...
Dağlar toz imiş yolunda,
Eser aşk deyi deyi...

Arzu ACAR (Eğitmen)

HAYAT AĞACI

Bir yaprak düştü başıma ben hayat ağacında sallanırken. Yaprak düştü ama hatırası kaldı geride. Pişmanlıklarla dolu, keşkelerle dolu bir dal bıraktı yapayalnız. Yaprığın hasretidir toprak. Vuslata ermişken yaprak, ağaç bilir ki kışın ardı bahardır.

Dalları tekrar tomurcuklanacak, kuşlar konacaktır. Bahar umuttur, umut bahardır. Umut var oldukça ağaç da insan da çiçek açacaktır. Sevmeden yaşayamaz insan, düşünmeden yaşayamaz, inanmadan yaşayamaz, umutsuz yaşayamaz. Sevgi biterse umuda tutunur. Bir çıkış yoludur, içimizdeki ışıktır umut. Biz umudu bazen bir dost selamında buluruz. Annemizin kucağında çocukluk anılarımızda bazen. İçimizde eskiye özlemi de taşırız umudu da. Umudumuz hem geçmişe hem geleceğedir. Belkilerle de yol alırız keşkelerle de.

Hayat ağacında sallanırız hepten.

Günler gibi yapraklar da dökülür tek tek. Bazen sarı dökülür yapraklar bazen yeşil. Bazısı çok durmuş dalında bazısı gencecik. Ben hayat ağacı diyorum bu ağaca. Her gün bitiminde bizimle döküyor yapraklarını, bizimle giriyor kışa, bahara. Biz de salıncağında sallanıyoruz hayat ağacının. Öncesinde yavaş gelir salıncak. Arkamıza baktığımızda fark ederiz ne çok yaprak birikmiş. İşte o an anlarız bu salıncak gittikçe hızlanır. Yapraklar hızla dökülür yerini yenileri alır. Ağaç da yaşlanır salıncak sallandıkça. Bizi de salıncaktan alır ağaç. Yaprak gibi bir gün toprak olur karışırız tabiata.

Ruveyda Nur ŞADAR





**Mustafa
KUTLU**

“

İnsanlarla ama her tür insanla içli dışlı olmam bana çok büyük, kütüphaneler dolusu tecrübe kattı, bilgi kazandırdı.



Necip TOSUN

“

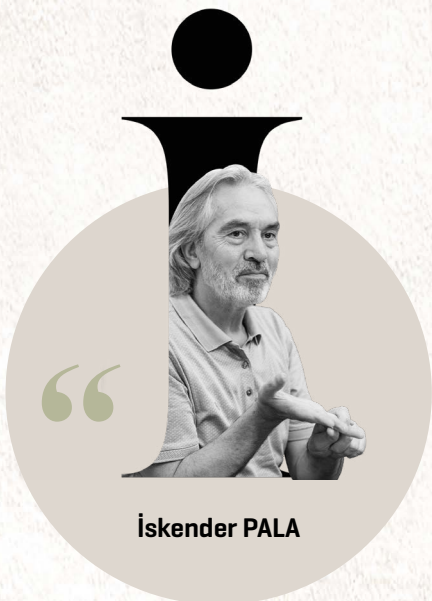
Yazarlığın ilk şartı kelime hazinesini genişletmektir.



Halide Edip ADIVAR

“

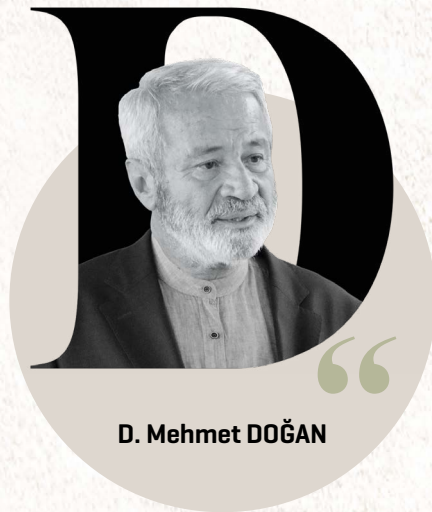
Umumiyetle söylenecek şey, bugün sayısı gittikçe artan ve kökleri eski harslarda fikir ve sanat cereyanlarını her romancının takip etmesi lazımdır.



İskender PALA

“

Benim yazmak isteyenlere en önemli tavsiyem okumaya başlamalarıdır.



D. Mehmet DOĞAN

“

Bir aksaklık olmadığı takdirde, düzenli okumaya çalışırım. Birkaç kitabı bir arada okuma alışkanlığım vardır.



Romanımı ya da hikayemi bitirmeden masaya oturmam.
Masaya yazmaya oturmadan bütün hikâye,
kişiler tamamlanmıştır.



Yaşananlar soğuduktan sonra yazılmalı.
Hayatı yok etmedikçe şiiri var edemezsiniz.



Her kitabı en az iki kere okuyun. İlkinde haz alarak,
ikincisinde satır satır, paragraf paragraf masaya yatırın
eseri. Notlar alarak içselleştirin okuduklarınızı.



Eksilterek yazmak, mükemmel ve kusursuz ifadeye
ulaşmaya çalışmak, yazılanları bütün fazlalıklardan
arındırmak demektir.



TOHUM

Karanlık... Doğduğundan beri ait olduğu, en iyi tanıdığı tek şey. Zaten başka şansı da olmamış. Kimse tutup da ona bir ışık göstermemiş. Anlatmamışlar aydınlığın güzelliğini. Anlatsalar da anlamazdı zaten. Sadece karanlığı bilmiş birine aydınlıktan bahsedilse kafasında onu hayal edemez, ne denilmeye çalışıldığını kavrayamaz. Muhtemelen saçmalayan deliler olduklarını düşünür aydınlıktan bahsedenlerin. Ama ne zamanki bir gün bir ışık görüp aydınlıkla tanışır, o zaman anlar ona hangi güzelliklerden ve lanetlerden bahsedildiğini. Aydınlık bazen en büyük lanet de olabilir.

Bir gün karanlığında daha önce hiç duymadığı bir ses ilişti kulaklarına. Kemirilme sesiydi bu, karanlığı kemiriliyordu. Karanlığına biçerdöver girmişti sanki. Yıllardır karanlıkta kalmasına yardımcı olanların can verme sesleri geliyordu kulağına, acı dolu yakarışları... Korkmaya başladı. Karanlığın içine sevdiklerinin cesetleri karışıyordu ve bu gittikçe artıyordu. Korkusu git gide büyüyordu. Sevdiklerinin ölmesine üzülemediği içindeki korku yüzünden. Ne de olsa onların canına kıyan bu bıçağın onun da canına kıymama gibi bir garantisi yoktu. Belki kendisi de ölecekti sevdikleriyle beraber. Cesetlerin arasından daha önce hiç bilmediği bir şey

girmeye başladı. Karanlığını öldürüyordu, gözlerini kamaştırıyordu. Bu gözlerini yakan ihtişamlı şeyin aydınlık olduğundan bihaberdi. Yıllardır onu ayakta tutanlar da ölünce kendini birden bir bilinmezliğin içinde buldu. Aşağı doğru hızla düşüyordu. Onu ayakta tutacak kimse yoktu. Daha önce hiç düşmemişti ve şuan düşüş yaşamak onun ödünü koparıyordu. Bir bilinmezliğe doğru düşmek korku adrenalini hissetmekten öte o adrenalinin ta kendisi olmaktı. Tutunmak için bir şeyler aradı. Düşmeye devam etmek yerine kırık, çürük de olsa bir şeye tutunmak istiyordu.

Hayatının en kötü gününü yaşadığını düşünüyordu. Hayatta başına daha kötü ne gelebilirdi ki artık? Tutacak ve tutunacak kimsesi kalmamış, hiç bilmediği bir aleme düşüyordu. 'Bundan kötüsü başıma gelemez!' diye iç geçirdi. Yeryüzüne sertçe düştü ve yuvarlandı. Bu o kadar canını acıtmıştı ki! Az önce düşmekten daha kötüsünün olamayacağını düşünürken şimdi yere çakılmanın, yerde sürüklenerek yuvarlanmanın, düşmekten daha kötü olduğunu düşünüyordu.

Yalnızdı. Üşüyordu. Ne yapacağını bilmiyordu. Yıllarca karanlıkta tutunmuştu sevdiklerine. Şimdi ne bir karanlık vardı ne de sevdikleri. Aydınlık canını yakıyordu.

Bir rüzgâr esti, yönü bilinmeyen. Rüzgârda savruluyordu. Rüzgâr onu küçük bir çukura itti. Üzerine topraklar geliyordu. Yavaş yavaş tekrar karanlığa kavuşuyordu. Karanlıktakileri tanımiyordu bu sefer ama aydınlıktakilerden daha çok güveniyordu. Ne de olsa aydınlık canını yakmıştı.

Yıllarca canını yakmayan karanlığın yine canını yakmayacağına dair güveni tamdı, karanlıktakileri tanımamasına rağmen.

Karanlıkta günler geçti. Üzerine yağmurlar yağdı. Rüzgarlar esti, güneş açtı. Yerin yüzünde yaşanan olaylar, yerin altındaki karanlığa yavaş yavaş, köklüce bağladı onu. Her gün daha da sıkı sıkı bağlanıyordu yerin altındaki karanlığa. Karanlığa yayıldı. Büyüdükçe büyüdü; sığmadı, tüm kökleriyle yavaş yavaş aydınlığa doğru büyümeye başladı. Güneş'i ve Ay'ı daha yakından tanımaya başladı. Bir zamanlar canını yakan Güneş şimdi ona can verdiği için artık güneşi seviyordu. Nefret ettiği aydınlığa âşık olmaya başlıyordu. Aydınlıksız yapamıyordu artık.

Günler haftaları, haftalar ayları, aylar yılları kovaladı. Eski haline göre artık çevreyi daha iyi anlıyor ve gözlemliyordu. Sık ağaçların tam ortasındaydı. Öyle bir yerde var olmuştu ki hiç var olmaması gerekirdi burada. Yıllarca toprağa sıkı sıkı bağlanan, meyveler veren, rüzgarlar estiren ağaçlar onun büyümesine izin vermezlerdi. Ya bir asır tüketmiş dallara kıyacaktı ya da o dallara sarılarak büyüyecekti. Belki bu iki olay da gerçekleşmeden daha yeni oluşan kendi dallarına kıyacaktı.

"Hiç ait olmadığı topraklarda büyümeye çalışmak amma zormuş!" diye düşündü. O topraklara ait olmadığını dibine kadar biliyordu ama zamanında köklerini bırakmıştı. Ruhu delice büyümek istiyordu doğası gereği. Fakat yaşam koşulları ona bu isteği çok

görüyordu. Yeni oluşan dallarını körelterek ölüme zorluyordu fani hayat. Ama ölmek istemiyordu ruhu, yaşama yeniden tutunmuşken. Tüm ağaçlar gibi dallarını sarkıtmak, meyveler vermek, rüzgarlar estirmek, aydınlıkta yananların üzerine karanlık olarak ferahlatmak istiyordu. Doğası olanı yaşayamayacağını düşünmek canını acıtıyordu.

Ağaç oldu. O sık ağaçların arasında dallarını sarkıtamadı. Önce dallarıyla sarılmaya çalıştı yanındaki tüm ağaçlara. Hiçbiri ona sarılmadı. Kimse sarılmadı diye dallarını büyütmekten de geri durmadı. Büyüttü fakat diğer ağaçların dalları, yeni büyüyen dallarının canını yaktı. Karşılıklı dallarıyla birbirlerine zarar veriyorlardı ama yeni oluşmuş dalları, yılların sillesini yemiş dallardan aldığı zarar, verdiği zarardan daha çoktu. Çok canı yanıyordu. Hem dallarına verilen zarar, hem doğasına uygun bir ağaç olamamanın içinde kalan ukdesi yüreğine kor düşürüyordu.

Günün birinde ormana bir oduncu geldi. Ağaçların bu durumunu fark etti. Hepsine kıymaya başladı teker teker. Ağaç baltadan yediği ilk darbeye bir beyaz aydınlık görmeye başladı. Filiz, fidan ve ağaç iken can veren aydınlık şimdi her balta izinde canını alıyordu.

Tamamen bir beyazlıkla buluştu gözleri. Bir ses duydu. **"Doktor Hanım! Komadaki hasta gözlerini açtı."**

Melike Saniye BEKTAŞ

NEDEN YAZMAYAYIM

Yazmaya başlamamda annemin etkisi çok büyük şüphesiz. Annem, Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olduğu için kitaplar arasında bir çocukluk geçirme imkânı buldum. Kitaplarla iç içe bir çocukluk da beni bir arayışa sürükledi. Yazma arayışına... Zaman geçtikçe fikirlerimi, düşüncelerimi, yaşamışlıklarımı kâğıda dökme çabası oluştu içimde. Artarak devam etti bu durum. Maalesef 21.Yüzyılın getirdiği şartlardan dolayı insan ilişkileri kan kaybediyor. Konuşmak, anlaşılacak güçleşiyor. İnsanla kâğıdın arasındaki fark kâğıdın seni eleştirmemesi, dışlamaması... Eleştirilmek bir korku unsuruna dönüşmüşken insanların bir kısmının da huzuru benim gibi kelimeleri kâğıda dökmekte bulduğunu düşünüyorum. Bir kısmı ise Tanrı'nın bahsettiği bu güzel şeyi halen aramakta... Yazmanın tadına küçük yaşta varabilmeyi hayatımda başıma gelen en güzel şeylerden biri olarak görürüm hep. Bu yüzden hayatımı değiştiren en kutlu uğraştır yazmak. Bina inşa eder gibi bir insanın karakterini inşa etmek, onu yaşatmak, herkesin hayallerindeki ütopyayı kurmak... Kısacası yazabilmek özgür olan bir dünya da gerçekçilik düzeyini kişinin kendisinin belirlemesidir. Bilge Yazarlar Projesi ile yazmanın inceliklerini öğrenme imkânı buldum.

Muhammed Berk EKİCİ

SONSUZ YOLCULUK

Hep yazarlara hayranlık duymuşumdur. Onlar farklı kişiliklerdir. Herkesin birinin kopyası olmak uğruna yaşadığı bu dünyada yazarların kendine özgü âlemleri olduğuna inanırım ben. Geçen yıl ocak ayının sonlarında bir mesaj aldım. Gördüğümde hem sevindim hem de heyecana kapıldım. **'Bilge Yazarlar Projesi genç yazar adaylarına destek veriyor'**... Bu cümle dönüm noktası oldu benim için. Bir **'yazar'** olmak çok güzel bir hayaldi. Şimdi ise gerçekleştirebilecek kadar yakınımda.

Ruhumu kâğıtlara dökmeye, kitapları sırdaşım edinmeye birinci sınıfta başlamıştım. Çocuktum ama çiçek, böcek ne varsa kâğıtlara anlatır, kalemlerimle arkadaşlık kurardım. Annemin aldığı çiçekli günlüğüm dostum olurdu o zamanlar. Yazardım, yazdıkça da yakardım. Hem yazarak derdimi anlatmak ister hem de benim dünyamı kimse keşfetmesin düşüncesiyle yazılarımı yok ederdim. Zaman ilerledikçe daha çok yazdım, daha çok yakıp kül ettim benliğimin taşıdığı satırları. Bilge Yazarlar Projesi'yle tanıştım ve kendime bir adım attım. Bu kez daha çok, daha cesur yazdım ve hiçbirini yakmadım. Yazmaya olan sevdam yeniden alevlendi. O günden beridir bu ateş hiç sönmedi.

Yazar buluşmamızda şöyle bir söz söylendi. **"Yazar derdi için yazmaktadır. Yazarın bir derdi vardır ve onu anlatır."** Ben de derdimi kalbimin rutubetli odacığından çıkarıp özgürce satırlara döktüm. Sonra fark ettim ki bu proje hayatın yoğunluğundan uzaklaşıp dinlenmemi ve kendimi tanımamı sağlayan bir huzur durağı. Bu benim sonsuz yolculuğum. Biz tohumken filizlendik. Yüzlerce farklı insan birleşti ve bir bütün oluşturduk. Bilge Yazarlar kocaman bir aile. Yol arkadaşlarıma ve bize bu yolu sunan Bilge Yazarlar Projesi'ne yürekten teşekkürler.

Nesibe ŞAHİNOĞLU





Osman ÖZBAĞÇE

Konya’da doğan yazar ilk ve orta öğrenimini Konya’nın Ilgın ilçesinde tamamladı. Ilgın İmam Hatip Lisesi (1986) ve Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi mezunudur (1991). İlk şiiri Yeni Taşova gazetesinin eki Kültür Edebiyat dergisinde yayımlandı (Mart 1990). Şiir ve yazıları sırasıyla Ayane, Dergâh, Yedi İklim, Kayıtlar, İkinci Yazıları, Yarın Edebiyat, Hece, Çerağ, EdebiyatOrtamı, Atlılar, Bumerang, Huruç, Okuntu, Kökler, Memleket Dergi, Karagöz, Aşkar, Ücra, Mahalle Mektebi, Türk Dili, Hayal Defteri’nde yayımlandı. Nisan 2003-Haziran 2006 tarihleri arasında (12 sayı) yayımlanan üç aylık edebiyat dergisi Kökler’in yayın yönetmenliğini yaptı. Karagöz ve TYB Akademi dergilerinin kurucuları arasında yer aldı. 2007 yılında yayımlanan Kural Dışı adlı kitabı Türkiye Yazarlar Birliği tarafından eleştiri dalında yılın kitabı ödülüne değer bulundu. Osman Özbağçe, hem şair hem de şiir eleştirmenidir.

Şiir, masaya oturdum bir defa da yazdım bitirdim işi değildir. Bazı zamanlar üzerinde birçok kez kalem oynatmanız gerekebilir.



Şair Kendini Tanımıyorsa Ne Yapmalıdır?

Kendini tanımadan kasıt hakikat meselesiyle alakalıdır. Bu bir var oluş sorusudur. Ben niçin varım? Ben kimim? Sanatın amacı bu soruyu bulmaktır. Roman yazarının da hikâye yazarının da şiir yazarının da en temel sorusu budur. Sanat hakikat içindir. Yani sizin yaşamınızı anlamlı kılan o hakikat dediğimiz noktayı samimi ve içten bir şekilde tespit ederseniz hayatınız da kişiliğiniz de bambaşka bir anlam kazanır. Aksi takdirde Orhan Veli'nin bir mısrasında "Bak böceklerde öyle yapıyor" dediği gibi bir şey olur yaşamak. Kişi varlığını anlamlı kılan o hakikati bulduğunda yaptığı her işin anlamı değişir.

Şuurlu insanlar mı şiir yazar, şiir yazan insanlar mı şuurludur?

Şiir de şu olursa şiir yazılır, bu olursa şiir olmaz gibi baştan verilmiş kurallar işlemez. Şiir son derece kendine özgü bir mekanizmadır. Olmazsa olmaz şartı ise yetenektir. Yetenekli olacaksın ve bunu da disiplinli bir çalışmayla besleyeceksin. Diyelim ki "şu alanda çok kitap okuyorum çok bilgili çok bilinçli bir insan haline geliyorum ondan sonra o doğrultuda şiir yazıyorum" diyen biri eksiktir. Şiir böyle bir şey değildir. Canı yanan insanın işidir şiir. Son derece beşerî, insani, acılarımızın ifadesidir. Tırnak içinde 'Tuzu Kuru' insanlar şiir yazamaz.



Kültürden, bilgiden bu noktadan arınmış bir sanattır şiir. Yani entelektüel çabalarımızın içinde şiirin bir yeri vardır ama entelektüel bilgiyle o bilgiyi kullanarak yapılan bir iş değildir.

Yazarken tıkanıldığınızı hissettiğinizde neler yapıyorsunuz?

Mesela ben şiir yazmaya yeni başladığım sıralarda acayip derecede şiire başlama konusunda sıkıntı çekiyordum. İlk mısrayı yazsam arkası geliyordu ama o ilk mısrayı hiçbir şekilde yazamadığım zamanlar oluyordu. O dönemlerde yaptığım şeylerden birini hatırlıyorum; evde ne kadar şiir kitabım varsa hepsinin ilk mısralarını okuyordum. Öte yandan müzik dinlerim tıkanıldığım vakit. Etraftan bütünüyle ilgimi keserim. Kafamda sadece yazmak istediğim şey vardır. Şiir, masaya oturdum bir defa da yazdım bitirdim işi değildir. Bazı zamanlar üzerinde birçok kez kalem oynatmanız gerekebilir.

Belli bir dönem yazmadıktan sonra o boşluktan nasıl çıkacağız?

Şiir de ısrar edeceksiniz. Yazmadan uzaklaştığınız sürece şiirden uzaklaşırsınız. Mümkünse her gün şiir için masanın başına oturmalısınız. Yazmasanız bile oturmalısınız. Okumakta da yazmakta da ilişkinizin hiç kopmaması lazım.

Şiir de duygu mu hâkim olmalı ahenk mi?

İkisi de! Şiir duygu sanatıdır. En rafineri duygular şiirde olur. Şiirde ahenk unsurlarına eşit olarak önem verilmeli. Dişli mantığı gibi hepsi birbirini döndürecek ama kırmayacak!

KALDIRIM TAŞI

Ben bir kaldırım taşıyım
Milyonlarcasından farksız
Üzerimdeki çukurları benden gayrisi bilmez

Ben sessiz bir kaldırım taşıyım
Yosunlarım kimseye benzemez
Beni, beni yaratandan gayrisi bilmez

Ben yaşlı bir kaldırım taşıyım
Parçalarımı rüzgâr ayırdı benden
Bu acılar benim bana benden gayrisi üzülmez

Mehmet Fatih KARANFİL

SOĞUK RUHLAR

Yedi yaşında yatılı okula giden çocuklar için hayat mücadelesi çok erken başladı. Demir ranzaların gıcirtısı ve yatakhaneye giren öğretmenin “**Herkes uyansın!**” diye bağırmasıyla uyandı. Sobaya en uzak ranza onunki olduğundan on kişilik odalarında en fazla üşüyenlerden biri de oydu. Belki biraz annesinin onu sarmalayan kollarını anımsattığından, belki buradaki hayatında huzur bulunduğu tek şey uykusu olduğundan midir bilinmez, kalkıp çıplak ayaklarıyla buz gibi zemine ayak bastığı andan itibaren tekrar yatağa girmenin özlemini duyardı.

Yatağını dümdüz yaptı. Bazı şeyleri kusursuz hale getirmeyi burada öğrenmişti. Yoksa daha fazla ödevle cezalandırılacağını biliyordu. Hatta daha fazlasıyla... Okul kıyafetlerini giymeye başladı. Bu sırada odalarına hep bir karmaşa hükmederdi. Kimi lekeli kıyafetini temizlemeye çalışır, kimisi de yırtık pantolonundan dem vururdu. Herkes hazırlanıp sıra olduktan sonra kahvaltıya inilirdi. Herkese birer parça ekmek, birkaç zeytin belki bazen şanslı günlerindelerse haşlanmış yumurta verilir, çelik bardaklara dumanı tüten bayat çaylar doldurulur, hep beraber masaya oturlardı. Bu kısa kahvaltının ardından sayım yapılır ve her çocuk sınıflarına gönderilirdi.

Yusuf dersi diğer çocuklardan daha dikkatli dinler, eğer soru sorulursa rahat bırakılsın diye derhal cevap verirdi. Hoş, vermezse bir ton azar işitecekti zaten. Hatta daha fazlasını da... Okula büyük bir hevesle gelmişti aslında ama sonra nasıl ki oynadıkları toplara saplanan dikenler onları yavaş yavaş söndürüyorsa hevesine saplanan diken de yavaş yavaş söndürmüştü o hevesi.

Akşamları yemek saatinde bütün çocuklar aynı şeye özlem duyar, tatsız sofralarında hep aynı muhabbet dolaşır dururdu. Yedikleri hiçbir zaman annelerinin emek yoğuran ellerinden çıkan o sıcak yemekler gibi olmazdı. Her lokma ağızlarında kekremsi bir tat, içlerinde buruk bir hüznü bırakırdı. Okul hayatı böyleydi. Ne eksik ne fazla. Bazen bahçeye çıkar, oturup sadece etrafı izlerdi.

Bu okulun bahçesinde kafası düzensizce tıraş edilmiş top oynayan erkekler, kendi başlarına ördükleriyamuk yumuk saçları olan kızlar vardır. Ağaçları birer ihtiyardır. Gövdelerinde bazen saklanan bazen ağlayan çocuklar görebileceğiniz ihtiyar ağaçlar. Hepsibaşlarını sokacak tek bir çatı altında toplanmışsa daüşüyen ruhları için sığınacak bir çatısı yoktur hiçbirinin. Yarım kalmış duyguları ve üşüyen ruhlarıyla bir alana doldurulmuş yüzlerce çocuğun yuvasıdır bu bahçe.

Yıllar birbirinin aynısı olarak geçerkenkatı kurallarla dolu okul yaşamı, daha fazla ödev ve dersin ardından Yusuf vakti gelip mezun olduğunda pek çok şeyi tamamdı. Çalışkan ve başarılıydı. Sınavları geçmişti ve mühendis olacaktı. Fakat göz ardı edilen bir şey vardı ki bunun yanında tamam diye görünen her şey solda sıfır kalırdı.

Okulda çocukluğundan beri kendisine her şey öğretilen Yusuf’un öğrenemediği tek bir şey vardı. Çaresiz kaldığında onu saran, evladına canından daha çok kıymet veren bir annenin göğze dahi sığamayacak olan şefkati. Senelerdir bu saf merhametten, yeryüzünde belki de en çıkarsız olan bu anne evlat ilişkisinden mahrum kalmıştı.

Bu yüzden bu okullardan mezun olan çocuklar, hayatları boyunca hep bir eksiklikle boğuşur, gün gelip kendi çocukları olduğunda ne olduğunu bilmedikleri bu duygudan onları da mahrum bırakırlardı.

Yusuf gibi çocuklar köylerinde annelerinden alacakları derse çoktan geç kalmışlardı. Bu derse geç kalmanın cezası sayfa sayfa yazı ödevi olmak yerine hayatlarının geri kalanını bilmedikleri bir dersin sınavına tabi tutularak geçirmek oldu.

Yattıkları ranzaların demirleri kadar soğuk adamların hayat öykülerinden biriydi bu.

Ebrar ÇELİK

GECEYİ YAĞMURLA TARIYORUM

Geceyi, yağmurla tariyorum
İnce ince işleyip tezgahında renkleri
Gecenin her bir teline
Yıldızları saklıyorum

Gölgesi düşüyor kaldırımlara
Soğutuyor attığı adımların tınısı
Hareketlenirken şimdi o sokak
Toprak kokusuyla doğuracak mehtabı

Gecenin en karanlık anında
Şehrin ışıklarını yağmur kaplarken
Gölgeler takip ederken karartıyı
Güneş yeniden saracak insanlığı

Esmenur YÜCEÜNÜVAR



Günlük bir hedefe kilitlenin. Ben sizlere günlük 1000 kelime yazmanızı öneririm. Haftada bir gün tatil yapma hakkı da veriyorum sizlere. Ama günde bin kelimeyi yazmadan yarattığınız yazı masasından kalkmayın sakın!



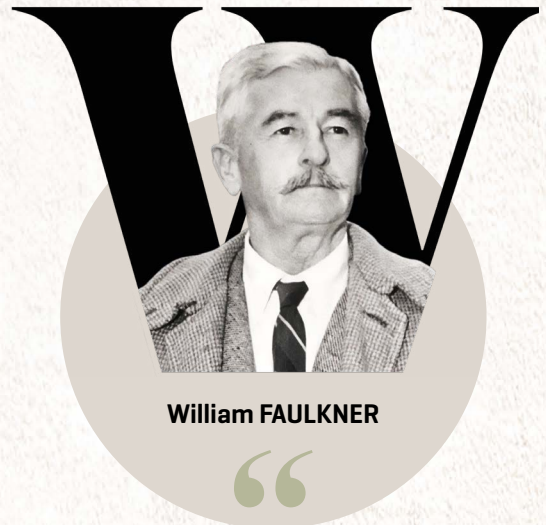
Eğer dilinizde bir dengi bulunuyorsa, asla yabancı, bilimsel veya jargon bir kelime kullanmayın.



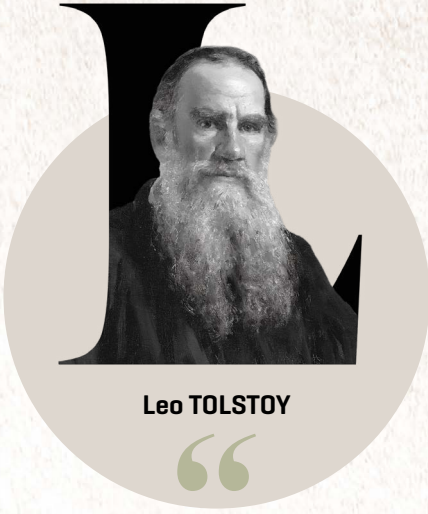
Bekleyin, bekleyin, bekleyin, bekleyin.
Zorla yazmaya çalışmayın.
Çoğu insan öyle yapar ancak bu işe yaramaz.
Sadece bekleyin, gelecektir."



Dil ile oynamayı öğrenin.



Diğer yazarlardan ihtiyacınız olanı alabilirsiniz.



Sizin için en çok işe yarayan saatleri seçin.



Mükemmelliğe, yazıya eklenecek hiçbir şey kalmadığında değil, yazıdan çıkarılacak hiçbir şey olmadığında ulaşılır.



İnternete bağlı olmayan bir bilgisayarda çalışın.



Şahsi fikrim şu ki bir hikâye yazıldığı zaman, hikâyenin başı ve sonu silinmeli. Çünkü biz yazarlar en büyük yalanları bu kısımlarda söyleriz.



Konunuzu ne kadar iyi bilerseniz, o kadar kısa ve öz yazmalısınız.



TÜRKÜ SÖYLEYEN ÇINAR

Almanya'nın Türk işçileri almaya başladığı ilk zamanlarda köyünü bırakıp gurbet yolunu tutan bir genç varmış. Aradan geçen birkaç yıl gencin yüreğindeki memleket hasretini iyice arttırmış. Bulduğu ilk fırsatta köyüne ziyarete gitmiş. Giderken yanına Almanya'dan aldığı birkaç eşyayı da götürmüştü. Köyüne geldiğinde büyük sevinçle karşılanmış.

Köyün kadınları ona yemekler pişirmiş, erkekleri onunla sohbet için yarışa düşmüştü. Herkes, gurbet nasıl bir yer acaba, diye düşünmeden edemiyormuş. Genç de gurbetteyken nasıl memleketine hasret kaldığını, Almanların hayat şartlarını, para kazanmak için çok zor şartlarda gurbette nasıl çalıştığından bahsetmiş. Sohbet bu ya uzar gider, akşam olmuş, yemekler yenmiş, genç de köylüler de evlerine çekilmiş. Ertesi gün sabah, genç çıkmış dışarıya, başlamış dolaşmaya. Yıllarca hasret kaldığı memleketinin kokusunu içine sindire sindire yürümüş, sonra geri dönmüş. Almanya'dan getirdiği radyo çantasını evinin yanındaki çınar ağacın kovuğuna koymuş. Çınarın gölgesinde radyodan türkü dinleyerek uzanmış. Sonra arkadaşlarından biri onu çağırmış, o da radyosunu kovukta bırakıp gitmiş arkadaşlarının yanına. Öğleye doğru, gencin evinin oradan geçen bir köylü, gencin evinin önünde durmuş. Kulağına türkü sesi geliyordu. Etrafına bakmış, radyo veya gramofon yok. Sonra çınara bakmış. Ses o taraftan geliyordu. Çınara yaklaşmış, çınarın içinden ses geliyordu... Adam, Allah Allah bu ağaç türkü söylüyor, diyerek şaşkın bir şekilde söylenmiş. Sonra, bunu daha çok kişi öğrenmesin, diye düşünmüştü. Çok kişi bilirse kendisine rahat rahat ağacın türküsünü dinleme fırsatı kalmazmış. Ama sonra kendi evinin bu çınara pek yakın olmadığını ve her gün

bu çınarı dinlemek için buraya gelmenin zor olacağını düşünmüştü. Çınarı söküp kendi evine taşımayı düşünmüştü. Ama sökerse ağaç türkü söylemeyi kesebilirmiş. En sonunda aklına bu çınardan kendi evinin yakınındaki çınara aşu yapmak gelmiş. Sonra koparmış türkücü çınardan aşılık bir parça, kendi evinin yolunu tutmuş. Evine vardığında almış baltasını, evine yakın olan çınarın yanına gitmiş. O çınarı kesmiş, türkücü çınardan aldığı parçayla aşısını yapmış.

Zaman geçmiş, aşu tutmuş, ağaç büyümüş. Aşılı çınar diğerinin boyuna gelince adam türkü sesi duymak için beklemiş. Ama ağaç türkü söylemiyordu. Uzun süre beklemesine rağmen bir türlü sonuç alamayınca türkücü çınarın dibinde yaşadığını bildiği genci bulmuş. Genç yine çınarın altına uzanmış, çınardan türkü dinliyormuş. Adam gence hararetle sormuş: **"Yahu senin bu çınar türkü söylüyor, ben de bunu çok beğendim hemen bundan kendi çınarıma aşu yaptım. Ama benimki söylemiyor."** Genç gülmeye başlamış. Sonra adama: **"Çınar türkü söyler mi hiç be abi? Türküyü ben radyodan dinliyorum. Aha bu Alman işi radyo çantasına koyup ağaca asıyorum. İstersen benim radyodan kendininkine aşu yapabilirsin."** diye takılmış. Adam da gülmeye başlamış. Gence veda edip tekrar evinin yolunu tutmuş. Dönerken, yav bu Almanlar neler yapıyorlar be, diye düşünüp durmuş.

Tulgar Batu ALAN



SADECE SEN

Yüzyıllar süren hikayemizi,
Dinlemiş ihtiyar çınarlar.

Güneşe kızan ay,
Senin mutluluğuna özenmiş.

Sokaktaki aç çocuk,
Senin sayende doymuş.

Kanadı kırık kuş,
Senin dokunuşunla uçabilmiş.

Kuraklıklar içindeki toprağa,
Senin serpiştirdiğin tohumlar tutunmuş.

Ve yağmak nedir bilmeyen yağmura,
Senin duaların ağlamayı öğretmiş.

Muhammed Berk EKİCİ

SÜPER KAHRAMAN

Bir süper kahraman olsa dünya daha güzel bir yer mi olurdu? Küçükken hatta şu an bile aklımızdan böyle bir düşünce geçmiştir. Hepimiz biliyoruz ki böyle bir şey mümkün değil. Ya da mümkün mü?

Aslına bakarsak dünyada da süper kahramanlar mevcut. Belki pelerin takmıyorlar. Belki ağ fırlatıp binadan binaya atlamıyorlar. Bildiğimiz, filmleri izleyip çizgi romanlarını okuduklarımıza benzemiyor. Onların süper güçleri birazcık farklı.

Ne mi yapıyorlar? Hemen söyleyeyim. Onlar; sokakta bir hayvanın karnını doyuruyorlar, onlara sıcak yuva merhametli kucak oluyorlar. Kaldırımında yürürken, sabah merdivende veya asansörde karşılaştığınızda

gülümseyip selam veriyorlar. Pazardan aldıklarını poşetinde taşıyamayan yere düşüren amcanın poşetlerini topluyor, taşıyorlar evlerine varıncaya kadar. Etrafa çöp atmayıp aksine atılan çöpleri temizliyorlar. Kitap okuyup başka hayatlara şahit oluyorlar bunlardan en önemlisi dünyayı ve kendilerini geliştirmek için ellerinden geleni yapıyorlar.

Bakınca süper kahraman olmak o kadar da zor değilmiş di mi? Tek yapmamız gereken içimizdeki ışığı yakalamak çünkü ışığıyla dünyayı aydınlatabilecek güneş gibi insanların bulutların arkasına saklanmasıyla gelişemez dünya.

Melike ASLAN

ESKİMİŞ NAKARAT

Kemiksiz yapılaşmalar,
Biriktirdim vagonumda.
Bozkırdan hareler suladım,
Annemin gözyaşlarıyla.

Kapımın önünü belki
Bir bozkır treni süsler,
Duvarımda Anadolu dumanı
Tüterim diye bekler.

Tülbentine düşmeden
Yakalamayı istedim hüznünü
Ölgün atlılar gibi
İkinci ezanıyla açtım gözümü.

Harlanmadan yandım yer yer
Yorgunluk düştü gönlüme epey
Anladım ki paylaşılmayan acıları
Annem yazmasında saklamayı sever.

Zehra YAVUZ

ŞİİRİN GÖLGESİNDE HAYAT

Yazmak, önceleri benim için duygularımı insanlara ulaştırma çabasıydı. Bunu da şiir yazarak başarmıştım. Zaman geçtikçe şiir yazmak benim için birine bir şey söylemekten daha geniş çerçeveye evrildi. Yazmak bir eylem değil duyguydu. Yazdıkça bunu anlamam kolaylaştı. Daha çok yazmaya başlamam **“Bilge Yazarlar Projesi”** ile hayat buldu. Yazar hocalarımız eşliğinde fark ettim ki ahenk unsurlarını tamamıyla kullanamıyordum. Bazı şiirlerimde bazı duyguları karşıya güzel geçiremiyordum, ne yapsam karşı taraf anlamıyordu. Proje süresince daha çok şiir yazdım, yazdıkça da bu hatalarım düzeldi. Şiir yazdıkça gelişebilmiş bunu anladım. Artık şiire yaşam mücadelesi gözüyle bakıyorum. Benim bir parçam ve hep öyle kalacak. Bizi böyle bir çatı altında toplayarak **“Filiz Gurubu”** olarak tekrar yazma deneyimiyle buluşturduğu için Ankara Valiliği'ne teşekkürlerimi sunuyorum.

Muhsin Ertuğrul ÖZER



BENİM HİKÂYEM

Yalnız değildim belki ama şüphesiz yabancıydım. Zihnimdeki kalabalıktan bile çoğu zaman uzak düşerdim.

Buna rağmen bana benzeyen birilerinin varlığını sezebiliyordum. Bulmam gerekiyordu onları. Bir gün yola çıkmaya karar verdim. Sonra bir tohum oldu benliğim, çöllere düştü. Düşer düşmez de bir bedevi misali başladı su arayışına. Dua etti, yalvardı bulutlara. Su olmadan büyümezdi. Kupkuru çöllere onun için ıslansın istedi, o büyüyebilir diye yağmalıydı yağmurlar. Ama bulutlar ona birkaç damladan fazlasını vermedi. Küçük bir tohum için bu kadarı yetmeliydi. Oysa ona yetmedi. "Dinle," dedi bulut, "Daha fazlasını vermem için başka tohumlar da olmalı yanında."

Yuvarlanmaya başladı tohum. Dağlar, tepeler aştı, tüm çölü dolaştı. Ona benzeyen kimse yoktu etrafta. Kesmedi ümidini, bu defa çölleri de aştı, yemyeşil kırlara atıldı. Büyümek, gelişmek için can atan birilerini bulmak için gece gündüz yuvarlandı. En sonunda bir bahçe buldu. Rengarenk bir bahçeydi bu. Hepsi onunla aynı amaca sahip, ama birbirinden farklı bir sürü tohum... Hiçbirine bulutlar su vermemiş, hepsi de birbirini bulmak için kilometrelerce yol gelmişlerdi. Birlikte uzanıyorlar toprağa. Çabalarına değişiyor, bulutlar tüm sularını bu renk cümbüşüne boşaltıyor. Zorlayıp kırıyorlar kabuklarını. Çok geçmeden hepsi fidan olmayı hedefleyen onlarca filizle doluyor toprak. Her yıl yeni tohumlar geliyor bahçeye ve her yıl bir tohum daha filize, filizler de fidana dönüyor. Yemyeşil bahçedeki o filizlerden biri bu cümleleri yazıyor yapraklarının üstüne:

"Yağmurum olan Bilge Yazarlar ailesine teşekkürler."

Gülsüm DEMİRER

MÜPHEM YOL

Gözlerini açtığında şehrin ışıklarını geride bırakmışlardı. Uzun yolculukları hiç sevmezdi. Sevimsiz bir bel ağrısıyla doğruldu. Nerede olduklarını anlayabilmek için etrafına bakındı: Müphemdi...

Çipil çipil gözlerini yanına çevirdi. Adam yola odaklanmıştı. Araba sabit bir hızda yoluna devam etse de hız sınırına uyduğu söylenemezdi. **“Göremediğimiz bir yolda hızlı bir şekilde gidiyoruz...”** diye düşündü. Sahi, otobandan çıkmışlar mıydı acaba? Bu sis hiç hayra alamet değildi. Aslında kapalı havaları çok severdi ama bugün neşesi yoktu. **“Günaydınlar olsun efendim.”** Şoför onun uyandığını yeni fark etmişti. Karanlıkta birbirlerini zar zor görebiliyorlardı. Yine de adamın gülümsediğini varsayıyordu. **“Saat kaç?”** dedi uyuklu bir sesle. Ardından ayakkabılarını giymeye çalıştı. **“İki buçuk. Uzun süredir uyuyorsun.”** Karanlıkta tam göremiyordu, sanırım bağcıkları birbirine dolaşmıştı. **“Yaklaştık mı? Sisten hiçbir şey görünmüyor.”** **“Yarım saatlik bir yolumuz kaldı.”** Biraz sitemkâr bir havayla ayakkabıyı yere bırakırken **“İstersen yer değiştirebiliriz.”** dedi. **“Yok ya sorun değil. Zaten sen de yorgunsun baya.”** Kadın dışarıyla ilgilenmiyordu. Zaten dışarıda belirsizlikten ve karanlıktan başka bir şey yoktu. Arabanın içi loş da olsa aydınlıktı. Hem de sıcaktı. Arabanın içinde güvendedi... Gözlerini kısarak adamı izliyordu. Saçları dağılmış, göz altları morarmaya başlamıştı. Sık sık gözlerini kırıyor, önünü görebilmek adına duruşunu dikleştiriyordu. Yüz hatları keskindi. Beyaz tenine kumral dalgalı saçları yakışıyordu. Hele gözleri... **“O zümrüt yeşili gözler kalbinin kulesine kilitlemişti beni, ne kulenin kapısı var ne de benim anahtarım, istesem de çıkıp gidemem ki...”** diye düşünürken irkildi. Bunu sesli söylememişi değil mi? Panikle adama baktı. Adamın yüzünde aynı ifade vardı. Derin bir nefes aldı. Sanırım bu sefer ucuz atlatmıştı. Gerçi duysa ne olabilirdi ki? Zaten farkında değil miydi her şeyin? Bu sefer mutlu sonla bitmemiş miydi hikayeleri?

O sırada bulutlardan dökülen yaşlar arabanın cam tavanını dövmeye başlamıştı. Kadın gözlerini tavana dikti. Yağmurun sesi onun için terapiden farksızdı. Hava almak için camı araladı. O sırada adam da ona bakıyordu. **“Gelmek üzereyiz.”** dedi kadının omzunu sıvazlayarak. Demek gelmek üzereydiler... O kadar çile, o kadar yol, o kadar gözyaşı demek bir hiç için değildi. Bunları düşünürken adamın yaptığı ani frenle neye uğradığını şaşırıldı. Bu freni karşıdaki arabanın yaklaşan farları ve inanılmaz bir gürültü takip etti. Aldığı darbenin sonucu olarak başı zonkluyordu, gözleri kararıyordu. Kolunda bir ağrı hissetti. Kafasını zar zor çevirince koluna saplanan camları fark etti. Hissettiği acı tarif edilemezdi. Sanırım boynuna da birkaç cam parçası denk gelmişti. Acı içinde adama doğru baktı. Adam direksiyona kapanmıştı. Eli yüzü kanlar içindeydi. Karşılaştığı manzara karşısında kendi acısını unutup kolunu adama uzatınca acıyla inledi. Adamı dürtüyor, bağıırıyordu. Çit yok... Artık kendini kaybetmişti. Güçlü bir şekilde sarsmaya başladı adamı. Yine de o gözler açılmadı... Bakmadı ona **“Bir şey yok.”** der gibi... Şimdi ağlamaya, çığlık atmaya başlamıştı. Tavandaki boşluktan içeriye yağmur giriyordu. Aniden sustu. Bu kabustan uyanmak istedi. Kapıyı zorlamaya başladı. Kapı açılmıyordu.



Daha çok ağlamaya başladı. Ayağa kalkıp sunrooftan çıkmayı düşündü lakin ayaklarını hareket ettiremiyordu. Sesini duyan da yoktu...

Uzun bir süre hareketsizce gözlerini bulanıklaştıran beyaz ışığa baktı. Ne ağlayabiliyor ne de tek kelime edebiliyordu. Buraya kadardı. Onu terk etmişti. Titremeye başladı. Ama artık bir önemi yoktu. Karşısındaki ışık yavaş yavaş sönüyordu. Gecenin serinliği ve karanlığı üstüne çökmüştü. Gece, bu müphem yerden onu alıp dipsiz bir karanlığa kitlemiş, sonsuz yalnızlığa mahkûm etmişti...

Buse Ceren ÖZTEKİN

DARLIK

Dertli bir sual çıkar karşımıza;
Neden susuyor elife meftun olmuş kalemler?
Önünde savrulan kaderin sessiz karanfilleri,
Korkuyla ıslanan mevzilerin doldurulmuş tükenmiş.
“hu” çeker seherde bülbüller
Kırağı çalan yaprakların, lekesiz ahında.

Dertli bir sual çıkar karşımıza;
Tereddütler, elemeler yorgun ikindilere vuruyor mu?
Hatıra defterlerinde bir isimdir baharın.
Dağlarda her buseler aşına kılınmış intihara,
Yağmurlar bade renklere boyanmış;
Varılmayan, ulaşılamayan tenhalık anlara.

Dertli bir sual çıkar karşımıza;
Neden durduramıyor ahlak-ı insaniye haksızlıkları?
Gidilen yolların ahiri ölüm esasında,
Mahzun karartılar gibi münzevi bakışlar.
“ah” sesleriyle öten kuşların feryatları,
Buluşur elbet zamanın hatıra topraklarında.

Dertli bir sual çıkar karşımıza;
Neden küçük bir dünyaya kırgın sahralar?
Söylenmemiş türkülerin ıstırapı ağır yüreklere.
Enkazları kırık notalara vuruyor şiirler.
İlhamıyla yazılan kısık sözlerim
Gamlı ezgilerle kurumasin kuşkular çağında.

İlayda YILDIRIM



DÖRDÜ ÇEYREK GEÇE

Babaannem için dedem her şeyden daha kıymetliydi. Dantelli perdelerinden, çini desenli tabaklarından, pembe kanepelerden bile. Böyle deyince kimilerine anlamsız gelecektir ama bunlar onun için çocuklarından farksızdı. Örtüleri aldığı gün babam daha çok küçükmüş. Elinden tutup götürmüş kumaşçıya. Dönerken de az kalsın bir araba çarpacakmış, koşarak kurtulmuşlar. Babaannemin dilinden dökülenler, **“Dikkat etsene be adam, örtülere çamur sıçratabacaksın!”** olmuş. Eşyalarına duyduğu sevgi bile bu kadar büyük olan biri eşini ne kadar severdi kim bilir?

Şehirli, eğitilmiş bir kadıymış babaannem. Dedem de cahil değilmiş tabii. Okumuş adammış o da. Köye babasının toprakları boş kalmasın diye gitmiş. Devamlı ekip biçmiş tarlaları. Yılda bir ya da iki kez şehre gider, birkaç akrabayı, arkadaşını ziyaret edip geri dönermiş. Babaanneme bu ziyaretlerin birinde rastlamış. O günden sonra şehirden inmez olmuş. Ekinler hep kurumuş, aşkınlı sulayıp büyütmüş onlar yerine. Artık yüreğinde hasat bekleyen bir tarlası varmış.

Ufacık bir evleri vardı. Buna rağmen içerisi köşklere sığamayacak kadar anıyla doluydu. Salondaki dolapların üzeri çerçevelerle doluydu. Evlerine ilk aldıkları saat duvarda, düğün çiçekleri masanın üzerindeydi. Kanepeler de hep aynı. Pembe örtüleri yıkamaktan aşınsa da babaannem bir şekilde onarır, yamalar ve yine oraya örterdi. Çocuk odasında babamın beşiği, kıyafetleri öylece dururdu. Tek çocukları babamış, bir daha da ihtiyaçları olmamış o eşyalara. Bu yüzden boşaltmazlardı o odayı.

Küçüklüğüm hep onlarla, o evde geçti. Tek torunları olduğumdan, tüm ilgiyi ben topluyordum. Yıllardır dokunulmayan çerçeveler, kitaplar, mutfak eşyaları benim gelişimle ortadan bir bir kayboluyordu. Onların küçük müzeleri yaramaz bir bebek için fazla tehlikeliydi. Ben büyüdükçe de bir bir yerine geldi her şey. Sanki bana aitlermiş gibi her anı sırayla, parça parça hafızama kazınıyordu. O yıllarda ancak kırk beş, elli yaşlarındaydılar. Dedem öldüğünde ise ben on iki yaşına basmıştım.



Soğuk bir kış günü ayrıldı aramızdan. Giderken babaannemi de çekti yanına. Ama babaannem soğukkanlı, metanetli kadındı. Kendini de bizi de hiçbir zaman bırakmadı. Dedemden bahsederken gözleri dolar, yine de: **“İyi adamdı ihtiyar, ah bir de çoraplarını etrafa atmasaydı!”** diye şakayla karışık onu anar, hem bizi güldürür hem kendi gülerdi. Ne kadar saklamaya çalıştıysa da herkes farkındaydı içten içe yanıp kül olduğunun.

Dedemden sonra evdeki tüm saatler dördü çeyrek geçmeye başladı. Babaannem hepsini tek tek ayarladı. Yanından ayırmadığı kol saatini bile. Dışarıdayken bir anlık boşluğumuza gelir, saati sorardık bazen. Cevabı hep aynı olurdu: **“Dördü çeyrek geçiyor.”** Biliyor olsam da yine hep sorardım neden böyle yaptığını. **“Bilmem,”** derdi. Başını kaldırıp duvardaki o ilk saate bakardı: **“Böyle daha güzel değil mi sence de?”** Başımı sallardım. Oysa bilirdim. Bal gibi de bilirdim dedemin ölüm saati olduğunu.

Tam on sene böyle devam etti. Her geçen gün yavaş yavaş eridi gözlerimizin önünde. Ellerinin titremesi arttıkça yüzündeki gülümseme daha da çok genişledi. Acısını hep onun altında saklar gibi... Soğuk bir kış günü, üzerinde yattığı pembe kanepelerden alıp götürdü onu bizden. Saatler dördü çeyrek geçiyordu.

Gülsüm DEMİRER



Ali IŞIK

1979'da Balıkesir/İvrindi'de doğdu. İlköğrenimini Balıkesir'de, ortaöğretimini Bursa'da tamamladı. Üniversiteyi Viyana'da okudu. Heceöykü, Dergâh, Post Öykü, Karabatak, İtibar, Mahalle Mektebi, Muhayyel, Magrib ve Melâmet dergilerinde öykü, deneme, röportaj ve soruşturmaları yayımlandı. Viyana'da yaşadığı yıllarda arkadaşlarıyla birlikte Arz ve Magrib dergilerini yayımladı. Melâmet dergisinin öykü editörlüğünü yürüttü. Uzam Yayınlarının kurgusal türler editörlüğünü yürütüyor. Evli ve iki çocuk babasıdır. Öykü Kitapları: Bekleme Salonu [2013] [2018'de Arnavutçaya çevrildi.], Beni Hikâyeden Çıkart [2017], Uzaklık Yaralar [2019], Üç Günlük Dünyanın İkinci Günü [2022] [Türkiye Yazarlar Birliği tarafından 2022 yılının en iyi hikâye kitabı seçildi]. Editöryal Kitap: İnsan Neden Hikâye Anlatır [2023].

Kimisi kendisini daha iyi kavramak için o “öteki”ne bakar, kimisi “öteki”ne bakarak kendisinden uzaklaşmayı tercih eder. Hepimizin bekleme salonları var. Ya bekletiyoruz ya da bekliyoruz.



Edebiyata olan tutkunuzu ilk olarak ne zaman fark ettiniz?

İnsanın edebiyata nasıl ve ne zaman ilgi duymaya başladığını tespit edebilmesi oldukça zor olsa gerek. Edebiyat ilgisi insanın hayatına yavaş yavaş giriyor sanırım. İyi edebiyat metinleriyle karşılaştıkça edebiyat sizi içine çekiyor. Kanaatimce büyük eserle karşılaşmış okur o eseri okumadan önceki insan değildir artık. Kitaplar kitaplara götürürken benim için de edebiyat önceliklerim arasında yer almaya başladı. Lise çağlarımda iyi kitaplar okuduğumu hatırlıyorum.

Yazar olmaya ve kitap çıkarmaya nasıl karar verdiniz?

Öykü yazmaya arkadaşlarımla birlikte çıkarttığımız ‘Magrib’ dergisinde başladım. Dergide öykü yazacak kimse yoktu. Arkadaşların ısrarıyla öykü işi bana kaldı. Ben de o zamana kadar yazdıklarımın öyküye benzer metinler olduğunu o günlerde anladım. Magrib on sayı çıktı. İlk sayısı hariç her sayısında öykü yazdım. Öyküye yaklaştıkça kafamdaki gürültünün söndüğünü hissettim. Öykü yazmak, kendine duracak bir yer belirlemeyi de beraberinde getiriyor. Yaşamak istediğiniz gibi yazıyorsunuz bir süre. Sonra yazdığınız gibi yaşamaya başlıyorsunuz. Yaşadıkça yazmak için kendinize yeni

sebepler bulmaya devam ediyorsunuz. Böyle böyle yazmaya devam ettim. Yazar olmaya hiçbir zaman karar veremedim. Kitaplarım çıktı. Yazmaya devam ediyorum.

Sizce yazar devamlılığı, vazgeçmemeyi nasıl sağlar?

Büyük ölçüde okuyarak diyebilirim. Çünkü okumak acıktırır. Yazar da okuyarak, düşünerek ve yazarak doygunluğa ulaşır. Yazar, yazdıklarından öğrenmeyi öncelers yazmayı daha rahat sürdürebilir. Onun öğrenme biçimidir yazmak. Başkalarına söz söylemeyi öncelers söyleyeceklerini çok hızlı tüketecektir. Her gün yeni bir güne uyanıyoruz. Her gün yeniden başlıyoruz yaşamaya. Her gün yeni şeyler görmek gerekiyor. Yazarlar da yazarak görebiliyor.

Öykülerinizdeki karakterleri nasıl belirliyorsunuz?

Bazen karakterler öyküyle beraber doğuyor. Öyküyü taşıyacak kolonlara ihtiyaç oluyor. O kolonları karakterler oluşturuyor. Dolayısıyla o gereksinimi yerine getirecek karakterler öyküyle beraber doğuyor. Bazen de öyküyü karakter belirliyor. Yani karakter öyküsü oluyor. Onda da öykü, karakteri şekillendiriyor.

Sizce günümüzde yazarlara ve eserlere gereken değer veriliyor mu? Gelecekte verilen bu değer sizce artar ya da azalır mı?

Yazar, duruşunu değer görmek üzerine konumlandırmamalı. O, çıktığı uzun ve ince yolda kendi yolcuğuyla meşgul olmalı. Ötelere bakmalı. Daha ötelere. Yükseklerden yeni kokular derlemeli. Öte taraftan 'Marifet iltifata tabidir.' derler. Elbette yazar da iltifattan hazzeder. Ama böyle bir beklentiye girmesi onun yazdıklarını şekillendirir. Tribüne göre yazmaktan kurtulamaz ki o da yazarın ölümüdür.

Ali Işık "Bekleme Salonu"nda kimi bekliyor ya da o "Bekleme Salonu"nda kimler bekliyor?

Ben o salonda hep kendimi bekledim. Arayışımın sonucuydu bu. Herkesin o salonda beklediği bir 'öteki' vardır. Kimisi kendisini daha iyi kavramak için o "öteki"ne bakar, kimisi "öteki"ne bakarak kendisinden uzaklaşmayı tercih eder. Hepimizin bekleme salonları var. Ya bekletiyoruz ya da bekliyoruz.

Genç yazar adayının mutlaka yapması gerekenler nelerdir?

Yazmak isteyenlerin genç yazarların tavsiye dinleyeceklerini pek sanmıyorum. Yazmamayı başaramadığı için yazacaktır zaten. Neden yazdıkları üzerine çokça kafa yorsunlar. Çünkü yazarın yolculuğunu bu sorunun cevabı belirliyor. Bu yolculukta ciddi sorulara ihtiyacı var yazarın. En temel sorusu da neden yazdığıyla alakalı. Yazarın neden yazdığına verdiği cevaplar elbette yolculuğu boyunca değişiklikler gösterecektir. Sürdürülebilir bir yazarlığın temel motivasyonu, aramaktır. Bildiklerini birilerine anlatmayı değil de yazarak öğrenmeyi önceleyebilirler. Bir de nitelikli eser okumalarını söylemeye gerek bile yok sanırım.

Ali hocam, bu güzel sohbet için çok teşekkür ederiz.

Bilge Yazarlar gençlerine bu yolda çok yardımcı oluyorsunuz. Nice güzel öykülerde buluşmak ve sohbet etmek dileğiyle.

Ben de çok teşekkür ederim. Genç arkadaşlara tutkulu ve sabırlı bir yolculuk diliyorum.



ZİHNİMİN ESARETİ

Sahiden kaç kez kaçtık kendimizden? Kaç kez sığındık yabancı olduğumuz duyguların ardına? Bunca zaman usanmadan, direnmeden öğretilmiş arzuların peşinden sürüklenip durduk. Bakışlarımızı ileriye kilitlemeye öylesine alıştırmıştık ki dimdik durmak için direnen başlarımızı eğip bileklerimize dolanan prangaları dahi fark edemedik. İtiraf edecek olursam; ben bana ait olmayan hislerle yaşamaktan çok yoruldum. Çocukluk hayallerimi sayabileceğim rakamları hiç öğretmediler bana. Sonu kendime çıkacak hiçbir yolun haritasını çizemem. Kendimle baş başa kaldığım vakit söyleyecek hiçbir sözcüğüm yoktur, sanırım o alfabeyi hiç ezberleyemedik çocukken. İnce dudaklarımın arasında biriktirdiğim yalanlarım vardı, bazı geceler annemin bana daha uzun sarılması için söyledim. Şimdi o yalanları nerede saklamam gerektiğini bilmiyorum, bazen kontrolsüzce çıkıyorlar ağızımdan engel olamıyorum, nasıl yalansız konuşulur henüz öğrenemedim. Yalanlarımın önüne geçemediğim için bana kızmazsınız öyle değil mi? Yetişkinler bazen kızarlardı bana, belki yalanı hiç kesemedim ama zamanla daha da pembeye boyamayı öğrendim onları. Masmavi yalanlarım olsun isterdim bir zamanlar, mavi daha güçlüydü her zaman, herkes her daim maviye hayrandı nasıl olsa. O zamanlar bir kız olduğum aklımdan çıkmış olmalı, sonuçta kızlar pembeyi severdi, böyle öğretmişlerdi bana başka renk olamazdı yalanlarım.

Böyle öğrenmiştim ve ben korkularım yüzünden hep kaçtım resimlerimde diğer renkleri kullanmaktan. Ben genelde tekrar tekrar yenilirim korkularıma, yenilmenin de sürecin bir parçası olduğunu söyler öğretmenlerim. Ben bunu duyduğumdan beri hiç kazanmaya çalışmadım, yaptığım hataları tekrar yapmaktan çekinmedim. Bunca zaman başkalarının korkularını yaşadığımı fark etmeden her bir yenilgide kendime karşı daha çok kabalaştım. Kendi sesime hiçbir zaman kulak vermedim, duymam gereken cümleleri toplum benim adıma çoktan belirlemişti. Topluma güvenmiştim, henüz bir çocukken şeklini alabilmek için büküldüğümüz kalıpları fark etmek oldukça zordur. Böylelikle yaşım ilerledikçe zihnim topluma daha bir teslim oldu ve en sonunda ise bütünüyle esir alınmıştı. Ruhum diğer insanların özgüvensizliklerini yansıttığı altında eziliyor hatta çırpınıyordu ben ise sınıksız yumdum gözlerimi, sonunda çığlıklar özünde bana bile ait olmayan benliğime dokunana kadar görmezden gelmeye devam ettim. Neticesinde kimsenin sahiplenmediği değerlere ulaşmak için kanayan ellerimin kendime sıkı sıkı tutunacak gücü kalmamıştı. İçimdeki kız çocuğu olmak zorunda bırakıldığı kişiliklerin kalabalığında görünmez oldu. Ne benim ona ulaşmak için mücadele edecek cesaretim ne de onun kendini duyurmak için şarkılar söyleyecek özgüveni kalmıştı. Ben içimdeki kız çocuğunu hiçbir zaman yetiştiremedim fakat siz ona mutlaka bir alan tanıyınız. Dinlemek istediği tüm oyunlara

korkusuzca ittiriniz, dinlemek istediği şarkıların sesini mutlaka yükseltiniz. Başkalarının ışığını yansıtmaya çalışırken onun gölgede kalmasına izin vermeyiniz. Bir kez olsun takılı kalın geçmişte, bir kez olsun eğilsin boynunuz, eğilsin ki özgürleşebilesiniz...

İdil Zeynep ARSLAN

BİLTEN

Bir dünya var, yalnızca bir dünya ama içine milyarlarca dünya sığar. Yaşayamadığın onlarca hayatın hangisini görebilirsin bu sokağın başucunda dikilsen? İşittiklerin yeter mi anlatılanı duymaya? Az ötede çocuklar izliyor seni, kim olduklarını biliyor musun? Bilsen... Bilsen her gün yanından geçtiğin o hayatların hiçbirine yaklaşmadığını... Kendi sokağın dışında tüm sokaklara yabancı olduğunu... Neleri göremiyor bu gözler ah, bir bilsen!

Sinem YILMAZ

BİRAZ

Kırık dökük gecekonduları ağırlayan mahallelerde yaşadınız mı hiç? Burada çocukların hayalleri hep biraz paslıdır. Burada dikmiş izleriyle kaplıdır yürekler ve her bir sırt kamburlaşmıştır biraz. Buraların üstüne tüm insanlığın yükünü yağdırır bulutlar, burada bulutlar bile önyargılıdır. Burada ümit toprakları gül bahçeleri değil, ancak çaresizlikler yetiştirmeye elverişlidir. Yalnız bir şeyler gizlidir bu kaldırımlarda, diğer kimselerin kovalasa da erişemeyeceği türden bir şeyler: mutluluk. Saf, yalın ve en çocuksu haliyle mutluluk. Üstelik buraların mutluluğu öyle güneşle suyla filizlenmez, bir kalbin bir başka kalbe dokunuşuyla filizlenir, tüm o yerleşmiş nasırlara rağmen bir elin diğer bir eli sımsıkı tutuşuyla filizlenir. Buralarda hüznler de acılar da birdir. Bir kimsenin alev alev yanan bahçesinde öteki ısınmaya çalışmaz. Buralar birliktir aslında; bazen de eksilmektir biraz bilinmez.

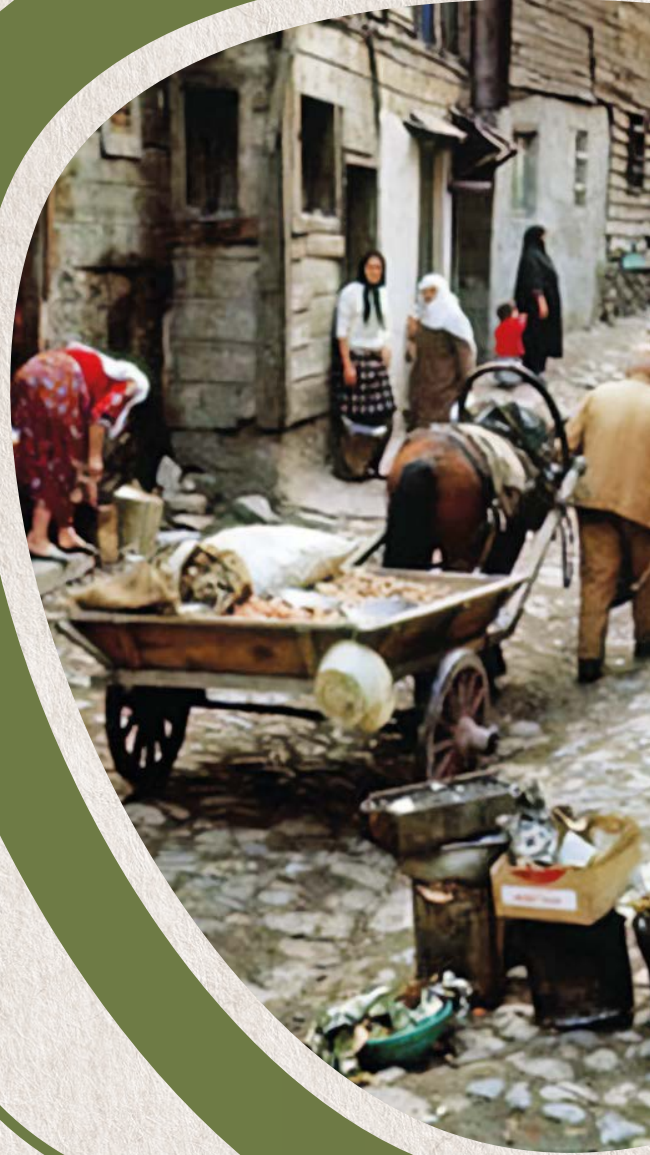
İdil Zeynep ARSLAN

ÇAĞIRIŞ

Girdiği sokak; taşlı, ilerlemesi meşakkatli fakat geniş bir yola sahipti. Aralık kapılardan yayılan yemek kokuları, ona küçüklüğündeki evini anımsatırken daha önce hissetmediği bir özlemin farkına vardı. Gözleri her biri ayrı işlerle meşgul olan çocuklara değdiğinde zihninde,

geçmişteki arkadaşı beliriverdi. Sonra, eskiden onu oyun oynamaya çağırmak için yaptığı gibi bağırmaya başladı. "Taze patates vaaar!"

Nehir EKŞİ





NE YAPARIZ?

Kalabalık. Yine çok kalabalık. Sesler birbirine işliyor. Peki bu ruhsuz sokağa can verenler arasından nasıl eve döneceğim? Ellerim titriyor. Sınıf arkadaşlarım da bu sokakta. Annem olsa ya beni... Annem gelse ve kucaklayıp götürse. Ben topalladıkça bana gülecekler anne... Ayağımın altındaki taşları düşeyim diye, düşeyim ve bana gülsünler diye seyrek koymuşlar. İsmi unuttuğum komşu amca... Beni eşeğine bindirsene. Yürüyüp de düşmeyeyim.

Git gide daralan sokakta balkonlardan su damlıyor. Ya ayağım kayarsa? Boyumun yetişemediği çamaşır iplerinde bizim evin çarşafı var. Az yolum var ama önümde bekleyen çocuklar... Ya bana çarparlarsa? Korkuyorum ben... Korkuyorum anne! Ya düşersem? Ya senin o gün düştüğün gibi ben de düşersem. Ya seni ağlayarak aldıkları arabada benimle dalga geçerlerse? O zaman ne yaparım? O zaman ne yaparız anne?

Zişan Gül ODABAŞI

SABAHIN BİRİ

Sokak taşlarının üstü toz toprak içinde kalmış kirli çocuğuyum ben. Kadınların ellerinde oradan oraya savrulan saman süpürgesi misali savruluyorum. Ne kadar büyüsem de bu sokağın hatırına ben hala aynı çocuğum. Bir sabah bekliyorum, o zaman ki gösterişsiz evimizde gözümü açtığım, aynı sokakta koşturup duracağım bir sabah. Sürekli yoldan geçen seyyar satıcıların dahi neşemi bozmadığı... İki ev arasında sallanıp duran çamaşır ipinin üzerinde cambazlık yapacağımı hayal ettiğim bir sabah.

“Gelir mi dersin?”

“Neden gelmesin? Düşlerin gerçek, gerçeklerin düş olduğu bir zamanda. Kim bilir...”

Ebrar ÇELİK

KB-1

Maskenin ardında saklanan yüz, günümün ışığı olurdu belki de. Gün doğumunun ardında saklanan bir çiçek gibi açabilirdi belki ruhum. Kaçsa da saklanan gerçeklerin ardında kalan yalanların farkına varamazdı kalbim. Kalbimin en derinine kelepçelenmiş ölü bir kalbin bıçak gibi keskin atışları duyulmazdı. Güneşin battığı yerde süregelen acının en gerçek yüzünü bile bulamazdım. Aşkımın bittiği yerde başlayan savaş son bulmazdı. Eğer ki son bulsaydı o ölü kalbimin atışları, açmazdı o ruhumdaki capcanlı çiçek.

Başlamazdı o acı verici ama bir o kadar da sürükleyici hikayem.
Nisan 2016 [Ankara]

Küçük şemsiyenin ardında olan o büyük dünyaya bakıyordu içimde öldürdüğüm Alaz Demirkan. Küçük hayallerin ardında kalan ışığı cansız hale getiren dünyaya. Kırılgan bir o kadar da cesur olan dünyaya. Kötü niyetlerin son bulamadığı dünyaya. İçimdeki o serseri çocuğun sırf bunlar yüzünden öldüğü dünyaya. Hakikaten o serseri çocuk çok mu çalışmıştı? Bu dünya için yapmadığı bir şey kalmış mıydı peki? Sevdiklerini kaybederken hayatını olduğu gibi yaşamaya devam etmiş miydi? İçimde susturamadığım sayısız çığlıkları duyan olmuş muydu? Ya da beni anlamaya çalışan biri olmuş muydu? Binlerce kez kalbimin orta yerine aynı kurşunu yedikten sonra kalbim hala atıyor muydu? Yaşamaya çalıştığımı biliyordum. Peki ne için yaşamaya çalışıyordum? İnsanları kurtaran bir asker olmak için mi yoksa emirleri yerine getiren bir asker olmak için mi? Hangisiydi benim seçtiğim yaşam?

Haziran 2018 [Özel Harekât]

“Kurt?” ahizeden çıkan ses kulakları ağrıtırdı olduğum yere iyice sinerek cevap vermeye hazırlandım.

“Kurt konuşuyor, dinlemedeyim.”

“Kuzeydoğu yönünden şüpheli araç size doğru yaklaşmakta. Mühimmatları hazırlayın.” On altı saatlik beklemenin sonucunda nihayet beklediğimiz emri almıştık.

“Anlaşıldı Avcı.” Sesimi yükselterek diğerlerine haber verdim.

“Hazırlanın başlıyoruz.” Yanımda duran sırt çantasından el bombalarını çıkararak birkaçını yanımda duran Uraz’a uzattım.

Üçten bire kadar sayınca “el bombalarını fırlatın.” Uzunca nefes aldıktan sonra etrafı kolaçan ettim. Yaklaşmışlardı.

“Anlaşıldı Kurt.” Bekledim. Ve tam zamanı...

“Üç, iki, bir, şimdi!” el bombaları birer birer havada süzülürken bense hedef gösterilen yerlere odaklandım. Arabanın tekerleklerine nişan alınmalıydı. Çünkü teröristler canlı olarak yakalanmalı, kaçırdıkları askerlerin yerleri öğrenilmeliydi. Yapacağımız en ufak bir hata bile hayatımıza mal olabilirdi. Ve işte tam isabet, saldırıya çoktan başlamıştık. Saklandığım yerden alelacele çıkıp koşarken ahizeye doğru konuştum.

“Arabaya dikkat edin. Teröristler var Demir benimle gel. Pençe koru bizi.”

“Tamamdır Kurt. Gidin hadi hemen arkanızdayım.” Ahizeye doğru konuşan Pençe ile birlikte bir nebze de rahatlamıştım.

Taşlı yolda arabaya doğru koşuyordum. Arkamdan ilerleyen Uraz da bana eşlik ediyordu ta ki kulakları sağır eden o ses duyulana kadar. Patlayan bomba sesleri. Hızla başım dönüyordu. Yere çöktüm. Gözlerimi kapatarak kendime gelmeye çalıştım. Gözlerimi açtığımda karşımda duran komutanım “Dayan oğlum!” diyordu.

Patlama sesi... Başım dönüyor... Yere çöktüm...
Gözlerimi açık tutamıyorum... Gözlerimi kapattım...
Saniyeler... Zaman... Duyuyorum... Ölümün sesi
beni çağırıyor... Gözlerimi açmaya çalıştım...
Dayanamıyordum... Ve dayanamadım...
Yığıldım...

Aydınlık... hastane odası... tavan bembeyaz. Oda
ferah. Aydınlığın her bir zerresi canımı yakarken
ben omurgamda çatlak ve kemiklerimde bir
sürü kırık olduğunu öğrendim. Hayattaydım
ama arkadaşlarımı kaybetmişim. Bu yüzden
bir karar vermek zorundaydım. Ya sonuna
kadar savaşıp ya da pes edip yeni bir
hayata başlayacaktım. Fakat ben savaşmak
istemiyordum artık her gün nasıl öleceğim
diye düşünmek istemiyordum artık. En kısa
zamanda üstlerimle konuşmalıydım. Konuşup
emekli olmalı ve normal bir hayat yaşamalıydım.
Ve emekli oldum. En nihayetinde normal bir
hayatım olacaktı.

Mayıs 2022 [İstanbul]

İnsan yaşadığını her şeyden uzaklaşınca
anlıyormuş meğer. Bununla birlikte içine
gömdüğü o sayısız çığlıkların kendi vicdanı
olduğunu anlaması da uzun sürmüyormuş
sahiden. Emekli oldum. Yaşamak istediğim
hayatı yaşarım sandım ama olmadı. Onun yerine
bu uçsuz bucaksız dünyada kaybolup durdum.
İstanbul'a geldiğimde sığınacak bir yerim yoktu.
Bu nedenle kaybetsem de en yakın arkadaşım
olan Uraz'ın ailesinin evinde kalmıştım.

Tabi onların yanında kalarak içime gömüp
unuttuğum vicdanımın da yeryüzüne çıkması
bir olmuştu. Ailesinin onun ölümünden sonra
yaşadığı üzüntü ve acıya şahit olmuştum.
Belli bir süre kadar onlarla kaldıktan sonra
kendime iş ve ev bulmuşum. Artık yeni bir
hayatım evim ve işim vardı. Burada çok bilinen
bir okulda koruma oldum. Sonra aşkı buldum.
Lale... hayatımı birlikte geçirmek isteyeceğim
tek kişi. Çalıştığım yerde tanışmıştık. İlkokul
öğretmeniymiş Lale. Ruhumda solan o çiçekleri
açtıran kişiydi. Kelepçelenmiş ölü bir kalbin
atışlarını canlandırabilen kişiydi o. Güneşin
battığı yerde süregelen acının sevince dönüşen
en gerçek yüzüydü Lale. Mutluydum onunla.

Uzunca bir süre okulda çalıştıktan sonra
kendi koruma ekibimi kurdum. Bunun
nedeniyse kaybettiğim arkadaşlarımın
ailelerinde gördüğüm üzüntülerine, acılarına
ve sıkıntılarına derman olmak istememdi. Bir
süre sonra kurduğum yerin adı tüm dünyada
duyuldu. Şu an ben KB-1 olarak tanınıyorum.
Ve Koruma Kurtarma Birliği'nin kurucusu
olarak İstanbul'da yaşıyorum. Polisle birlikte
çalışıyorum. Sevdiğim kadınla hayal ettiğim
mutlu bir hayatı yaşıyorum.

İpek YAŞAR

EZİLMİŞ BİR ŞEKER KÂĞIDI

Bugün eleştiri kapıları sonuna kadar açık ve fırtına geliyor. Üzgünüm ama bunlardan kaçış yok. Dallarınızdan ayrılın ve fırtınama kendinizi katın.

Fırtınam bırak zarar vermeyi, sadece başkaldırmak istiyor. Bu basmakalıp düzene ve birbirinin aynısı düşüncelere biraz haşin rüzgarıyla eşeleyip başka yollar sunmak istiyor. İnsanları alıp kendine getirmek için, gözlerinin açılması için uğraşiyor. Eğer yolunuzun aynı olduğunu düşünüyorsanız, yanılıyorsunuz. Gidip aynaya bakın. Bu fırtınalı ve aykırı düşünceler sizi endişeye sürüklüyor ise daha fazla bakın, birçok aynaya bakın. Çünkü endişeleniyorsan bir sorun var demektir.

Fırtınam bana yakınıyor;

İnsanların kaç farklı aynası var? Hangi birinin kafasından kaç tane farklı dünyalar geçiyor? Orada kimi görüyor? Her baktığında başkasını gören, kendi simasından uzak ve bir o kadar da yalandan ibaret olan. Onlar sadece olmak istedikleri sahte kişiyi görüyorlar. Yumuşatmak için kelimenin önüne sevimlilik katan "pembe" ifadesi insanı cambaza çeviriyor. Cambaz, o ince ipin üstünde ustaca taklalar atıyor.

Peki sorarım o cambaza, o hangi aynaya bakıyor? Görülen yansıması pamuk şekerden farksız ancak ayna bu döngüyü kıracak. Kendini parçalara ayırıyor, cambazın zift karası yalanları sirki yutuyor. Fırtınam, bütün hepsini yıkıp geçiyor.

Fırtınam, herkesi esiri altına alıyor.

Her ne kadar insanların yansımasından yakınsam da, benim de bir aynam var. Hatalarımı yüzüme vurması gereken, gerçekleri kuvvetlice alnıma yapıştıracak türden. Karşısında güçlü durmak gerekir çünkü o sizin en derin noktınıza kadar gösterecektir. En sevdiğiniz çizgi filmde en korkunç kabusunuza kadar sizi takip edecektir.

Madem benimde bir aynam var, fırtına esintisi bana doğru yöneliyor; o halde kendinizle barışmanızı sağlayacak birkaç şeyden bahsedeyim. En başta size başkaldırmaktan bahsetmiştim. Bu illaki etrafınızdaki insanlara karşı olmak zorunda değil. Önce kendi kişiliğine başkaldır. Dik dur ve aynadaki kendine bak. Korkma, o sensin. Senin kopyan. Bundan ibaretsin.

Eğer kabul etmiyorsan, kendi kabusunda boğuluyorsan, kaçış yolu arıyorsan bu çabalarına bir son ver. Kendine güzel şeyler söylemeyi dene. İsteddiğini yap, sen bilirsin.

Ben aynamdan içeri girdiğimde, kendime ulaştığımda yeni bir evren gördüm. Evren felaket kasvet içeriyor ve her yerinden dehşet saçıyordu. Etraf neredeyse bir şeytanın yemek masasına benziyordu. Şeytanın yutacağı şeylerden oluşuyordu masa. Neresinden tutsan kir damlayan porselen takımlarda benim anılarım vardı. İblis benden besleniyordu. Ben neredeydim peki? Masadan firar etmiş bir şekerin etrafında kurduğum sirkte iblisten kaçarak oyunlar oynuyordum. Cehennemin ortasında kendime göre bir oyun alanında, yarattığım evrenimde ancak böyle var olabiliyordum.

O oyun alanına sıkı sıkı sarılmıştım ben. Onunla bir cehennemin ortasında yer aldığımı unutuyordum. Şekeri bir arkadaş olarak görüp ona benzemeye çalışıyorum çünkü bu şeytana benzemek, hayattan ve bu evrenden en son istediğim şey bile değildi.

Ayna portalımdan çıktığımda o şeker ile masumluğunu koruyan kıza sarılmak istedim. O şeytanın evinden kaçamazdı. O, onun var olduğu yerdi. Ama emin olduğum bir şey var ki, onun yok olmasına izin vermeyeceğim. Şeker sirkteki cambazların sihirlerine inanmasına izin vereceğim. İsteddiği zaman aslanları izleyebilecek şekilde yöneteceğim. İşte, bahsettiğim başkaldırı. Benim çocukluğumun şeytanları arasında hayata tutunmuş bir şeker parçası. Ona duyduğum güven ve sevgi. Benim başkaldırım bundan ibaret.

Sizi bilemem ama benim yansımam bu. İster şeytanınızı pembe şeker kalıbına sokun, ister şeytana bulaşmayın ya da ta kendisi olun. Ama ya cambazlar? Bunların dışında kalan ve kendisinin farkında olmayan yalancılar? Bilemiyorum. Şeker kağıdının ardına sığınmış yalanlarınızdan vazgeçin çünkü sizi sadece sahnede gösterdiğiniz şov için alkışlayacaklar. Umarım anlatabiliyorumdur.

Günler geldi ve geçti. Fırtınam esti, gürledi ve bizi terk etti. Tekrar gelecek tabii ki. Umarım o geldiğinde, aynalarımız düşüp kırılmaz, çatlamaz ya da bir zarar görmez. Çünkü en büyük doğrular, aynanın karşısında saklanırlar.

Gülsimay ÖZMEN

ŞUBATLA GELEN SICAKLIK

Şubat ayı, sene 2021. Evet ne olduysa o vakit oldu. Bilge Yazarlar Projesi ile tanıştım. Başlangıçlar beraberinde müthiş bir seyri getirir. Kimi zaman kendimizi gül zannederiz, kimi zaman bülbül. Yazdıklarım arasında kendimi görmem tuhaf olmadı. Bana birçok şey kattı bu proje. Metro kelimesi farklı biçimlendi mesela. Durak da yine gayet tabii. Kelimeler birbiri ardına dizildi. Yazdıklarımızla, hatıralarımızla, okunulan ve yazılanlarla üzerine kahvelerce düşünölebilecek bir macera gibiydi her şey. Son desek de ardında yeni bir baş beliriyor. Tohum dedik, filizsiz olmaz, bakalım ağacımızın ömrü hangi dalda huşuya erecek. Adı gibi bir gün "Bilge" bir yazar olursak, bize bu günleri yad etmek ve bizim yazımızda emeği olanlara dua ve selam gerek.

İ. Çağrı KIZILAĞIL



BENİM SERÜVENİM

Bir daha asla şiir yazmayacağım demiştim dört sene önce. Defterimdeki sayfaları kopardım, şiirlerimden iz kalmadı, yırtık sayfalar haricinde. Lisede hazırlık okurken bıraktım şiiri. Bir gün, edebiyat hocam yanıma gelerek: "İclal şiir yarışması var, katılmak ister misin?" dedi. Önce istemedim ama hocam ısrar edince kabul ettim. Çok hissiz bir şekilde verilen konuya dair şiirimi yazdım sonra birinci olduğumu öğrendim. O gün anladım ki şiiri bırakırsam, o da beni istemeyecekti. Eski defterime tekrar yazmaya başladım. Bilge Yazarlar Projesi çıktı karşıma sonra. Başvurdum büyük bir heyecanla. Atölyedeki derslerde yazarken ve yazdıklarımı paylaşırken kalemime çok şey kattım. 16 Haziran 2022'de panelde şiir hakkında konuştum. Hayatımın en güzel anılarından biriydi. Arkadaşlarım, o kadar yetenekli ki onlarla tanıştığım için çok mutluyum. Her biriyle aramızda kelimelerden oluşan sağlam köprüler oluştu. Kelimelerin bilmediğimiz dünyasına birlikte el ele girdik. Birlikte yelken açtık. Hele hocalarım... Onlar olmasaydı bu kadar kısa zamanda kendimi ve kalemimi geliştiremezdim. Şu an 11. sınıfım ve şiiri bırakmayı düşünmüyorum. Her şey için teşekkür ederim.

Rumeysa İclal DOĞANSOY



KAYBOLAN KARANFİLLER

Belli ki gökyüzü yine bize kızmış. Bıçak misali saplanan yağmur damlalarından karanfillerimi korumak için daha fazla çaba göstermeliyim. Yetişmem gerekiyordu. Bu defa kaçırıamazdım. Hızlı adımlarım sanki birilerinden kaçarcasına korkulu ve endişeliydi. Sakinleşmek için elimde tuttuğum on karanfilden birini kokladım. İçimi bir nebze de olsa rahatlatan kokuyu ona da tanıtmalıyım. Aslında öyle koktuğunu bir bilse... bir karanfil gibi. Hatta yağmurda kaybolmuş karanfil gibi.

Hızlı adımlarımı o ana kadar hiç sakinleşmedi. Karşımda yağmurdan sırlıslam olmuş yaşlı bir kadın görmek adımlarımı sakinleştirdi. Beynimdeki susmayan ses ona yaklaşmamı söyledi. Aklım allak bullak olmuştu. Bu teyzeye yardım için mi gelmişim? Niye buraya geldim ki? Sesler yardım etmemi söylüyordu. Hemen ceketimi çıkartıp ona uzattım. Yürümekte zorlandığını ayağa kalkınca fark edebildim. Koluna girdim ve en yakın kafeye oturduk. Bir çay söyledim. Karşımda durmadan konuşan bu yaşlı kadınla neden kafedeydim? Bana niye teşekkür ediyordu? Bu kadın kim? Tam kalkarken sıkıca tuttuğum karanfillere baktı. Onları çok beğenmişti. Birini ona uzattım. Yüzündeki tebessüm büyüdü. Evinin nerede olduğunu sordum ve onu bırakabileceğimi söyledim. Kabul etmedi. Birini aradı. Benim acelem vardı ama onun yalnız bırakmak içime sinmedi. Uzun bir süre bekledik. Karşımda sürekli soru soran bu kadını beni nerden tanıdığını sormak istedim. Hangi saat dilimindeydik acaba? Kafedeki camlara bakmak istedim ama perdeler çekilmişti. Bir dakika ne soracaktım ben? Bir şey mi sormalıyım? Yanımıza bir adam gelmişti. Yeni mi gelmişti? Tanımadığım insanların kafamdaki sesleri artırıyor. Hızla uzaklaştım oradan.

Yolu yarılamaştım. Çok heyecanlıydım. Acaba tahtaya astığım fuları hala duruyor muydu? Hızlı adımlarım önüme düşen yaralı bir adamın haykırışıyla durdu. Burası gece kulübü çıkışıydı ve yerde yatan adamı fena hırpalamışlardı. Adam acıdan kıvranıyordu. Sarhoş iki adamın bize doğru geldiğini fark ettiğimde korku

içimi sardı. Hızla yaralı adamı yerden kaldırdım ve sürükleyerek dar sokakların birindeki banka oturttum. O iki sarhoşa izimizi kaybettirmiştim. Rahatladım. Yüzü gözü kan olan bu adamı iyice inceledim. Acaba şimdi ne yapacak diye düşündüm. Neden içimde bu adama karşı bir sinir vardı? Acı çeken adam bankın üzerinde uyuya kaldı. Ne güzel ya! Şu saatte uğraştığım şeylere bak. Saat kaç ki? Şimdi ne yapmalıydım. Acaba telefonundan bir yakınına ulaşabilir miydim? Ceplerine baktım. Ve evet bir telefonu vardı. Telefonu açtım ve 'Abim' yazan numaranın üstüne bastım. Telefon açıldığında durumu izah ettim. Abisi bu duruma kızmıştı. Telefonu adamın cebine koydum ve yoluma devam ettim. Karanfillerimin kokusunu özlemiştim. Elimdeki karanfillere bakınca şaşkınlığım ve üzüntüm içimde bir yumru oturmasına neden oldu. Önüme düşen o pis adamı kaldırırken karanfillerimin beşini düşürmüşüm, ikisi de kopmuş. Elimde sadece bir karanfil kalmıştı. Geriye kalan bir karanfil nerde peki?

Tekrar tekrar zihnimden geçirdim bulunduğu yeri. Hayır bu sefer emindim. Bulacağım. Yılların hatırına bunu anneme borçluyum.

Neden mezarlığın önündeyim? Uykumda mı geldim yine? Burası evime epey uzak. Elimde tuttuğum karanfilde neyin nesi? Kim verdi acaba? Yine bir şey mi unuttum? Bilincim bedenime yeniden gelmiş. Unuttum. Ama neyi? Yine neyi unuttum? Ben unutmak istemiyorum. Unutmamışımıdır belki? Annem neredeydi? Ellerim neden titriyor? Herhalde üşüyorum. Annemi özledim? Annemi istiyorum. Annem kim?

Sorular... sorular yine karıştırıyor kafamı. Uzağım artık her şeye, neye uzak olduğumu bilmeden. Elimdeki karanfili yere attım. Yere attığım karanfile uzun uzun baktım. Aklıma tek bir cümle geldi.

- Yağmurda kaybolmuş karanfiller, hapsolmuş ruhlar dönüşümü başlatırlar...

Zeynep Naz KESKİN



HACETTİR

Döndüler

Ardına siyah camdan aynalar
Kulaklar duyuyor sessiz adımları
Umutlar son gerçeğin nadide siyah ışığı
Saygılardaki çiçekler
Bir kırmızı, bir siyah
Demet demet laleler
Gül kokusu dönen dolaplarla yeter
Tablo tablo odalarda bir gizem araniyor
Şatolar etrafında hangi hayaller kuruluyor
Oh, benim canım sabah ekmeğim
Hayatın varlığına şahadet
Üstüne duman ekleme, dünyaya dair
Dalgalı ege boylarında
Soylu aileler
Bir masa kur etrafa doruklardan doruklara
Kapıları açmayacak bir kilide
Anahtar ne hacettir
Sorulara cevabı olamayan kalbe
Dil ne hacettir.

Çağrı KIZILAĞIL

DİL İZİ

Kelimelelerin gücünü keşfeden biri için yazmak, adeta yaşamın anlamıdır. Söz söylemeye güç yetiremeyen dilin taşıyıcı satırlarla buluşmasından ileri gelir yazma eylemi. Yürekte biriken ifadeleri yeteneğinin gücüyle buluşturan kişi, var olandan farklı şeyler söylemeye başlar. Bu farklılık yazar olmaya giden yolda ilk adımdır. İyi bir yazar olmanın şartı söylenmeyi söylemekten ziyade, söylenmiş yepyeni bir soluk kazandırıp, ilk kez söyleniyormuş gibi yazabilmektir. İşte! “Yazıyor” olmakla “Yazar” olmak arasındaki yol ayrımı burada başlar. Sonrası kalemın renginden, sözlerin ahenginden geçen bir kimlik oluşumuyla devam eder. Bu kimlik, okurun yazarı tanıdığı adeta parmak izi misali yazarın ‘Dil izini’ var eden bir oluşumdur. Bu izi oluşturmak ise önce okur olmaktan geçer. Geniş bir yelpazede beslenmiş bir okuma alışkanlığı iyi cümlelerin kaynağıdır. Zira okur olmadan yazar olan öyküyü var edemez.

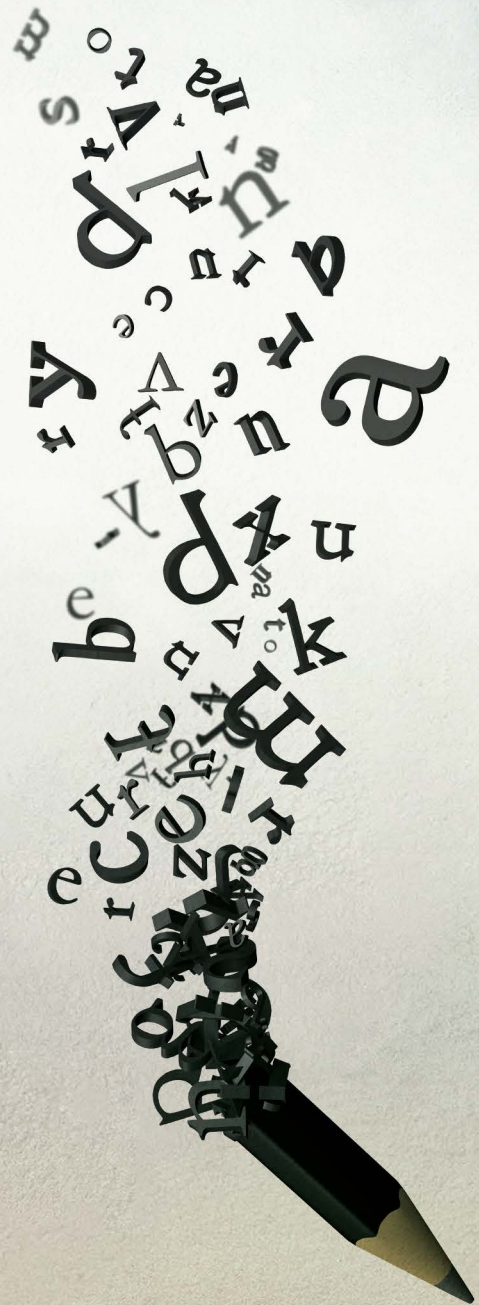
Etkili bir eser oluşturabilmenin anahtarı hayal dünyası denen sonsuzlukta gizlidir. Bu kapının anahtarı elinizde ise geriye sadece bir kaç teknik öğrenmek kalır. Kelimeleri satır aralarına nakış nakış işlemeyi bilmek, bir müddet kâğıdın ve kalemın başında oturup satırlarla bakışıp, konuşabilmek gerekir. Hatta bazı zamanlar defalarca yazıp, doğru ifadeyi bulana kadar yanılmak da gerekir. İyi bilinmelidir ki kâğıdı, kalemi özlemeyen yeni dizeler var edemez. Mürekkebin kokusuna bulaşmayan kâğıt titremez. Ahenge dokunmayan söz kulağa erişmez.

Nobel ödüllü yazar Toni Morrison’un “Okumak istediğiniz ama henüz yazılmamış bir kitap varsa onu siz yazın!” sözü yazar olmaya niyetlenenler için bir başlangıç olabilir. Okumayı istediğiniz bir öyküyü düşünün ve yazın. O hayatın içine girin, inceliklerini görün, yaşananlarla hislenin. Sonra sadece anlatın. Bir izleyici gibi anlatın...

İyi bir eser var edebilmenin yolu iyi yazar olmaktan geçtiği söylenece de doğru duyguyu doğru yerde canlandırabilen herkes iyi bir eser yazabilir. Zira yazmak, yazdıkça ustalaşılacak bir süreçtir. Edebi bir eser, çokça emek, güçlü bir dağarcık, yetenek ve dil becerisi ile şekillenir. Özgün bir yazar okuduklarından beslenir, düşündükleri ile birikir. Eline aldığı kalemın ağırlığı ile ölçer sözlerin ederini. Dilden mürekkebe uzanan her harf hissettirir yürekteki yangının derecesini. O vakit kendine

özgü söyleyişi ile ulaşır okurun kalbine. Kahramanıyla ağlamayan, gülmeyen, derdiyle dertlenmeyen gerçek bir hikâyeden bahsedemez. Kısacası okuyucunun yüreğine değmeyen eser zamana direnemez. Dil izini var edemeyen, ‘yazar’ oldum diyemez.

Arzu ACAR [Eğitmen]



OKUMAK ÖZGÜRLÜĞE UÇMAKTIR...

Dünya koca bir daire. İçinde milyonlarca insan büyük bir gürültüyle kendi hayat hikayesinin peşinden koşturup durmakta. Hayatın bizlere dayattığı zorunluluklardan başımızı kaldırıp başka hikayelere kulak kabartamayacak kadar kalabalık aktiviteler içinde tabir yerindeyse debelenip duruyoruz.

İnsanlık tarihi bu devinim içinde standartlar bakımından ne kadar ilerlese de teknolojinin etkisiyle aslında hep kalabalıklar içindeki yalnızlığın ağına takılmıştır. Bir başkasının sesine kulak tıkamış, bir başkasının hikayesine başını çevirmişdir. Teknolojinin hapsettiği hayatın içinde çoğu zaman kendi kalabalık dünyasındaki kölelikten de kurtulamaz.

Okumak insan zihnini dinginleştirir, merkezin kalabalıklığından uzaklaştırır ve başka hikayelerin kapısını açar. Okumak, özellikle de gözlerini teknolojinin pırlıtlı dünyasına açan genç arkadaşlar için son derece nitelikli bir eylemdir.

Akranlarının bilgisayar oyunları içinde kaybolduğu, şehirler kurup zaferler kazandığı, her buluşmada heyecanlı paylaşımların yapıldığı renkli ve hızla değişen dünyaya başını çevirmek güçlü bir irade ve bilinçli bir gönüllülük ister.

“Kitap okumak özgürlüğe uçmaktır.” der Bilge Kral Aliya İzzet Begoviç. Gerçekten de öyle değil mi? Okumanın özgür kıldığı ruhları kim zincire vurabilir ki? Kitaplarla ulaşabildiğimiz ufuklara bizi başka hangi eylem götürebilir ki?

“Bir kitap, içimizdeki donmuş denize inen balta gibi olmalı.” diyen Franz Kafka insanın iç dünyasına seslenmektedir belki de.

İnsanın iç dünyası kimi zaman buz tutmuş bir deniz gibidir. Bu buz tutmuş deniz, insanın duygularını, düşüncelerini ve hayallerini kaplayarak, zaman içinde katılaştır ve insanı içinde hapseder. İşte bu noktada, bir kitap okumak, denize vurulan güçlü bir balta gibidir. Kitaplar, insanın iç dünyasındaki buzları kıran, duyguları, düşünceleri ve hayallerinin kanat sesleridir.

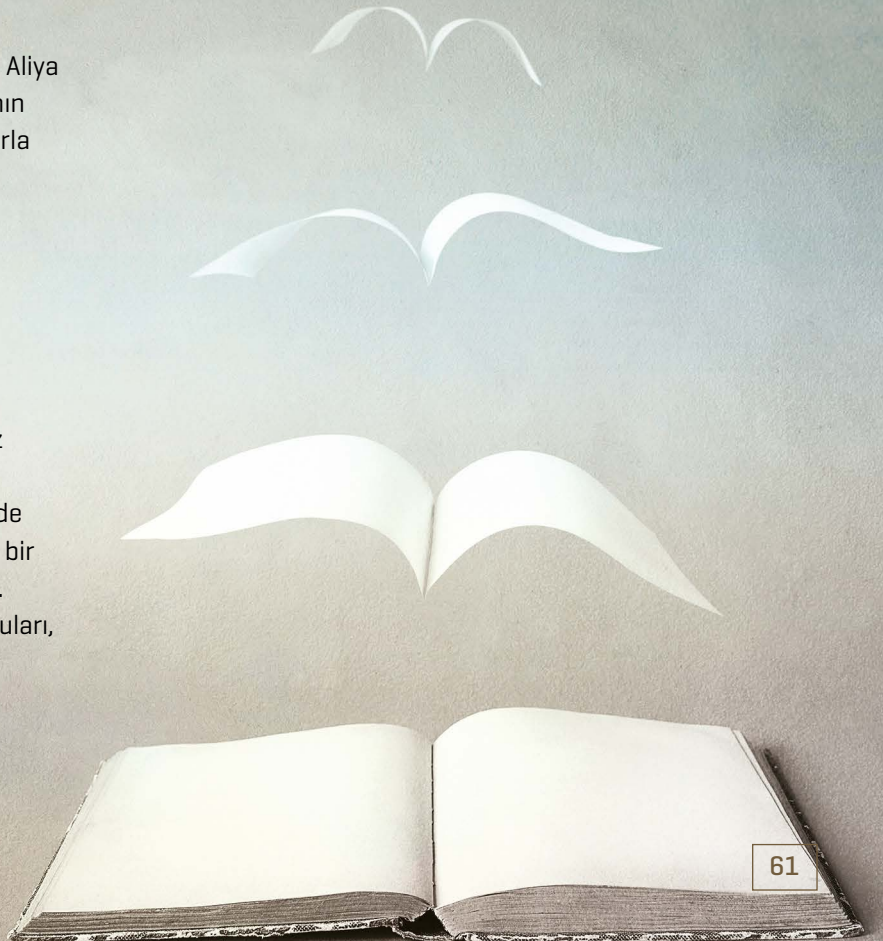
Okumak kişinin; duygusal, zihinsel ve ruhsal tüm engelleri aşmasına; önce kendi hikayesini sonra da binlerce başka hikayeleri keşfetmesine yardımcı olur.

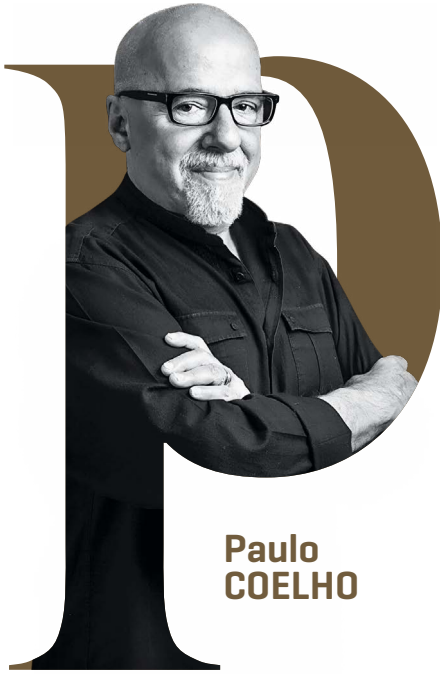
Bu keşifle, bilginin yanında entelektüel düşünebilmeyi, çok farklı açılardan olaylara bakabilmeyi sağlar.

Kitaplar aracılığıyla okunan hikâyeler, insanların hayal güçlerini zenginleştirir ve yaratıcılıklarını artırır ve belki de en önemlisi kitaplar arasında yapılacak kıyaslamalar, karşılaştırmalar ve yargılamalar sayesinde eleştirel düşüncelerini de geliştirirler.

“Kitap okumak bir sanattır; belki de yazmak kadar güç bir sanat.” der Peyami Safa Bir Tereddüdün Romanı adlı eserinde. Gelişen ve sürekli değişen çağımızda sadece boş vakitlerinde değil özellikle kitaplar için zaman ayırmanın önemi paha biçilmez. Tüketim hızına yetişemediğimiz çağımızda daha iyiye ulaşmak, tükettiğimizden daha fazlasını üretebilmek, kelimeler dünyasında bir yaşam kurabilmek için bu güçlü sanatı icra etmekten geri kalmamalıyız.

Fatma AYDAR (Eğitmen)





**Paulo
COELHO**

Paulo Coelho 24 Ağustos 1947 yılında Rio de Janeiro-Brezilya'da doğdu. Gençlik yıllarında şarkı sözleri yazar Paulo Coelho bir süre gazetecilik yaptı. 1986'da Hıristiyanların Batı Avrupa'dan başlayıp İspanya'nın Santiago de Compostela kentinde sona eren geleneksel hac yolculuğunu yaptı. Bu deneyimini Hac adlı kitabında anlattı. "Simyacı" romanı Coelho'yu tüm dünyada tanınan bir yazar haline getirdi. Bu kitap 42 ülkede yayınlandı, 26 dile çevrildi.

İÇİMİZE DOĞRU

Ortaokulda ya da lisede okumadıysak yirmili yaşların başında bu kitabı mutlaka okuduk. Çoğumuz kahramanla birlikte maddi bir hazineyi bulmak için sayfaları aştı. Çeviri dili ne kadar sade olsa da bu cümlelerin ve hikâyenin tamamını hakkını vererek anlamış olamayız. O yüzden diyorum ki, yaşıntı otuzu geçmişse kütüphanenize doğru ilerleyin, beyaz sırtlı kitaplarınızın bulunduğu rafta kırmızı kalpli olanlara yaklaşın. Çok yaklaştınız evet tam orada, Simyacı sizi yeniden sayfalarına buyur ediyor.

"Peki, ama okuma bildiğimize göre niçin çobanlık yapıyorsunuz?"

Yoksul ve köylü olan ailesi Santiago'nun din adamı olmasını istiyordu. Santiago, Latince, İspanyolca ve din bilimi okudu. Ama bir hayali vardı, dünyayı gezmek. Yolculuk yapmak istiyordu. Ona göre bu, insanların günahlarını öğrenmekten daha önemliydi. Santiago, kendi topraklarından geçen insanların ait oldukları toprakları görmek istiyordu. Babası, bu topraklarda sadece çobanların başka yerleri görebileceğini söylediğinde Santiago'nun cevabı hazırды:

"Öyleyse ben de çoban olacağım."

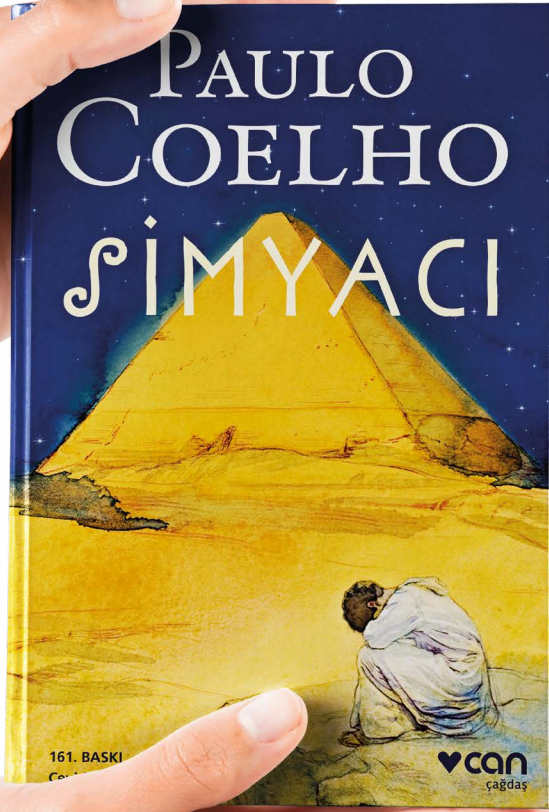
Santiago rüyalarının anlamını merak ediyordu. Yaşlı kadın rüyayı yorumladığında sevinçten gülmeye başladı. Piramitlere giderse gerçekten zengin olacaktı. Artık yolculuk başlamıştı. Okumayı seviyordu Santiago. Peki, yaşlı adamın Santiago'ya söylediği gibi tüm kitaplar bize aynı yalanı mı söylüyordu?

"Ne mi? Hayatımızın belli bir anında, yaşamımızın denetimini elimizden geçiririz ve bunun sonucu olarak hayatımızın denetimi yazgının eline geçer. Dünyanın en büyük yalanı budur."

Yaşlı adam Salem kralıydı. Neden bir kral bir çobanla konuşmuştu ki? Kral, Santiago'nun 'Kişisel Menkıbesi'ni gerçekleştirme gücüne sahip olduğunu fark edip, Santiago'nun yolculuğundaki işaretlerden biri olmuştu.

"Bir şey istediğin zaman, bütün Evren arzunun gerçekleşmesi için iş birliği yapar."

Santiago Afrika'ya ayak bastığında Arapça bilmiyordu ve piramitlere ulaşmak için çölü aşması gerekiyordu.



Evinde kalsaydı kırlarda dolaşırken başına nelerin geleceğini bilecekti ama o şu anda dillerini bile bilmediği insanlar arasında hiçbir şeyi olmayan bir yabancıydı. Yaşlı adamın kendisine verdiği taşlardan cevaplar bekliyordu. O da herkes gibi, dünya gerçeklerine ne oldukları gibi değil de olmalarını istediği gibi bakıyordu. İşaretleri doğru okumalıydı. Artık yolda olduğuna göre piramitlere varamasa bile tanıdığı bütün çobanlardan çok daha uzağa gitmiş olacaktı.

Billuriye dükkanında çalışırken de Kişisel Menkıbesi hep aklındaydı. Çöle yürüyeceği zaman gelmişti. Çölde karşılaştığı kervandan bir deveci kendi hikayesini anlattığında, Santiago'nun da cesareti arttı.

“Çünkü ben ne geçmişte ne de gelecekte yaşıyorum. Benim yalnızca şimdilerim var ve beni sadece o ilgilendirir.”

Çölde yol almak kolay olmadı Santiago için. Sabretti, bekledi, çölde bulduğu aşkı geride bırakıp yoluna devam etti. Fatima'ya sevgisinin sebebinin açıklanmaya başlamıştı ki Fatima sözünü bitirmesine izin vermedi:

“İnsan sevdiği için sever. Aşkın hiçbir gerekçesi yoktur.”

Santiago, düşlerinde kendisini çağıran piramitlere çok yaklaşır. Ama hazineyi alıp götürmek kolay olmayacaktır. Savaştan kaçan mülteciler yolunu keser. Santiago rüyasını onlara anlatır. Adamlardan biri bunun üzerine kendi rüyasını anlatınca Santiago hazinesine ulaştığını anlamıştır.

Kitapta Santiago ile aynı anda içimizdeki hazineyi buluyoruz. Hikâyenin kaynağı bizi şaşırtabilir. Coelho, bir söyleşisinde bu kitabını Mesnevi'de anlatılan bir hikâyeden esinlenerek yazdığını anlatır. Bilgelik dolu bir yolculuk hikâyesi farklı isimlerle başka yerlerde de anlatılmış mıdır diye merak ettiğimizde Takkeci İbrahim Ağa'nın hikâyesi ile karşılaşıyoruz. Takkeci İbrahim Ağa gördüğü rüya üzerine yola çıkarak iki üzüm tanesine ulaşır. İki üzüm tanesi İbrahim Ağa'ya sahip olduğu hazinenin yolunu gösterir.

Bu okumanın bana düşündürdüğü şeydi, ben hayatımdaki işaretleri doğru okuyabildim mi? İstedğim şeyleri Evren'in Ruhu ile buluşturabildim mi? Bugün bana verilenler kalpten istediklerim mi?

Üçüncü okuyuşum diğer okumalarımın çok farklıydı. Tüm satırları ruhumda hissettim. Bir önceki satırı, bir önceki sayfayı tekrar tekrar okudum. Bazen yoldaki Santiago oldum, bazen çöldeki Fatima... Evren'in Dili'ni hatırlamaya çalıştım. Umutla doldum...

“İster hayatımız, ister ekin tarlalarımız olsun, sahip olduğumuz şeyleri yitirmekten korkarız. Ama hayat hikâyemiz ile dünya tarihinin aynı El tarafından yazılmış olduğunu anladığımız zaman, bunu anlar anlamaz, bu korku uçup gider.”

Sevgiyle ve kitapla...

Simyacı

Can Yayınları

Özlem ÖZGÜR [Eğitmen]

YAS ÜFLENMİŞ GÜLLER

“Kral gibi yaşamak benim için kral olmaktan daha iyi.”
Kral Oidipus

‘Bir kralın ölüşü sonsuzlukla lanetlenmiş bir yasın doğuşudur.’

Bunu öğrendiğimde henüz yirmili yaşlarımdaydım. Küçük bir demircide çalışıyor, bütün gün karanlığın iz sürdüğü dehlizlerde kızgın demirleri dövüyordum. Ellerim daha nasır tutmamış, sırtım bir dağın tepesi gibi kıvrılmamıştı. Kanım deli akardı ve ben üzerime yüklenen yorgunluğun arasında bile yerimde duramazdım.

Sokaklardan eksik olmayan çocuk kahkahalarını dün gibi hatırlarım. Taşlı yolun köşesinde, fırının hemen önünde oluşan sıra zihnimde uzayıp gider; kurabiyelerden, poğaçalardan yükselen keskin tarçın kokusu beni bir an olsun terk etmez fakat bu güzel günlerin yerini yas üflenmiş güllerin aldığı zamanı da hala hatırımda taşıyım.



İlkbahar'ın son bulmadığı bu topraklarda uyandıığımız ilk kış sabahıydı. Kral'ın ölüm haberi her evin ocağına kara bulutlar gibi çökmüş, bütün gönüllere buzdan tohumlarını ekmişti. Görkemli kralımız için yapılan görkemli bir tören, her şeyin kabullenildiği yer diyebilirim. Sadece günlerimizi alan bir süreçte içimize düşen tohumların büyüüp birer çınar olduğunu herkesin gözünde görmüştüm. Bu çınar altında insanların kendini teselli ediş şekli hala usumda dolanır, durur. En azından dertsiz yaşadı, en azından kraldı, en azından mezarında bile kral...

Bu işe yaramaz tesellilere ustamın verdiği tepki, beni bugün bile düşündürür. Masasında otururken yorgun gözlerindeki yargı kırıntılarını hiç unutmam. Pürüzlü sesiyle "Bu insanlar bilmez mi" diye başlamıştı sözlerine.

"Hayattaki en ağır mezarlar krallarındır, onlar hiçliğin yükünü bile sırtlarında taşıırken onun mezarıyla

kendimizi ikna etme çabamız neden? Öğrenmeliler! Kral gibi yaşamamanın kral olmaktan daha iyi olduğunu, hafif vicdanlarımızla daha rahat bir hayata sahip olduğumuzu ve sırtımızdan eksilen her yükün onun omzuna konduğunu öğrenmeliler."

Sözlerinin arasında aldığı hırıltılı nefes hala beynimi kemirir. Bu sözlerin taşıdığı anlamlara hiç değinmem bile. İlk işittiğimde kendimi bulduğum yangın yeri bu hayattaki en büyük tecrübem, bana sesleniş ise ömrüm boyunca aklımda dolanan tek öğüttü.

"İnsanlar, düşünmezler ama sen düşün. Onun ölümü binlerce insana bölünürken birimizin ölümü onun vicdanına biner ve sakın unutayım deme! Büyük insanların büyük dertleri vardır."

Nehir EKŞİ

SEN

Kararmış küllere bulanmış,
Bir demlikte çay gibiyim içilecek.
Dost sohbetinden bardağım buğulanmış,
Seni dökmem dökemem ben bu derde

Kararmış sessiz gecelerde
Doluyum seni hatırlatan hecelerle.
Sandığımda saklı kimi dertle
Seni katmam katamam ben bu sese.

Ocak başında bir odunum yakılacak.
Sırma saçında bir kokuydum sarılacak.
Dolmuş dertlerim kim beni kurtaracak.
Seni yormam yoramam ben bu düşe

Muhsin Ertuğrul ÖZER

HAYATA GÜLÜMSE

İnsanlar yirmi dört saatlik bir yolculuğun uzun ve yorucu olduğunu söylüyor fakat ortalama geçen yetmiş yılın üç günlük olduğuna veya göz açıp kapayıncaya kadar bittiğine hemen ikna oluyorlar.

Giden vakit bir daha geri gelmiyor deyip geçmişe dönmenin olanaksızlığından bahsedip duruyoruz oysa şimdilerde bunun birçok yolu var. Elimizde bir buket çiçek ve siyah beyaz illüzyonlar ile ufak çaplı nostaljiler yaratabiliyor veya fotoromanlara bakıp o fotoğrafın çekildiği anlara beş saniyeliliğine de gidebiliyoruz. Öyle ki bazı fotoğrafların kalbi kanatlandıran hikayeleri oluyor. Bir takım yürekli insanla ise zamanında elden çıkarılan eşyalara ev sahipliği yapmak için kurulmuş antika pazarlarını tercih ediyorlar. Belki de bu yüzden fotoğrafların an'ı ölümsüzleştirdiği söylenir ya da vazolar, aynalar veya çiniler yaşayan hatıralar olarak bilinir.

Başka bir deyişle cep saatleri ve fincan takımları bu yüzden anne babalarımıza birer yadigardır. Geçmiş hatırlamak bir şekilde ya mutlu ediyor ya da hüznü boğuyor insanı. Bir ikilidir ağlamak ve gülmek. Bu yüzden sararmış fotoğraflar bu iki duyguyu kimi zaman aynı anda yaşatabiliyor. Buna rağmen ağlamak ve gülmenin arasında dağlar kadar fark var. Hayatımızın nadir anlarında nadide insanlarla tanışır ve nadiren efkarın kara bulutlarını dağıtmaya yetecek sevinçler yaşarız. İşte bu anlarda midemizde kelebekler uçuştüğünü söyleriz. Halbuki bu duyguyu bilmiyoruz. Çünkü hiç kelebek

yutmadık! Aslında bahsi geçen uçuşan kelebekler tarif edemediğimiz heyecanlarımızın insansı tasviridir. Mesela bazen içimiz içimize sığmaz. Bu deyimın karşılığına baktığınızda "çok mutlu olmak" ifadesini görürsünüz. İçimizin içimize sığmamasının tam manasının bu olduğuna ben inanmıyorum. Çünkü sığmayan şey taşar fakat ben böyle anlarda etrafta benden taşan herhangi bir şey göremiyorum. Bizi üzen en ufak olayda çeşitli ağıtlar yakarken ve tek tek seçtiğimiz hüznü anlarımızın her birine arabesklere seçmeler listelerinden bir şarkı armağan edip işkenceye çok meraklıymışız gibi üstüne kaç zerre ettiğini bilmediğimiz gözyaşlarımızın her birini özenle seçtiğimiz acılarımıza ithaf edebiliyoruz.

Üzüntünün aslında beyinde gerçekleşen düşünce trafiği olduğunu ve mutlu olduğumuz anlarda zihnimizin bomboş olduğunu yani böyle anlarda beynin kendisini meşgul edecek herhangi bir şey düşünmediğinden mutluluğun neye benzediği hakkında dünya üzerinde hiç kimsenin en ufak bir fikri yok. O yüzden kimine göre mutluluk anneye benzer kimine göre yağmura... Onca zıtlığa rağmen kalplerin, hayat bulmuş hikayelerin tarihçesinin bu iki duygu sayesinde yazıldığı düşünülürse Halil Cibran'ın şu sözünde haklı olduğunu söyleyebiliriz: "Hayat bir gülümseyiş ve bir damla gözyaşından ibaret."

Ahsen DOĞAN



BİR LİRALİK MUTLULUK

Her gün aynı manzara... Gördüğü tek şey çanak setiydi. Elini yumruk yaptı, gözlerini ovuşturdu. Suyu yüzüne vurdu. Homurdandı.

“Of! Sadece uyumak istiyorum. Gitmesem daha iyidir belki... Dükkâna inmezsem nasıl para kazanırım? Benimki de laf işte! Yolda, kaldırımda, bir yerlerde antika bulsam harika olurdu. Koleksiyon için parça bulması gittikçe zorlaştı. Biraz daha mı yatsam? Ulan Cemal, tek düşündüğün şey uyku.”

Bugün festival günü, huysuz olmamalıydı. Turistler dükkânına akın edecek ve satabilecekti birkaç parça eşyayı! Belki bahşiş bırakırlardı. Hayal ederken dudakları yukarı kıvrıldı. Neşeyle çeşmeyi kapattı, yüzünü askıdaki havluya sildi. Ardından yarı açık kapıyı ittirdi, dükkânına sevgi dolu bir bakış attı.

Senelerdir ona aitti dükkân. Babasından ona kalmıştı, babası da babasından devralmıştı. Burası özeldi. Kahverengi duvarlarda, raflarda, küçük dağınık masada, yerlerde, misafir ve alıcılar için konmuş eski koltukta, her yerde, eski eşyalar vardı. Geceden yaktığı tütsünün kokusunu içine çekti. Terle karışık lavanta kokusu... Yüzünü buruşturdu, camları açtı. Antika yığınlarına bakınca gözleri buğulandı. Buradaki bütün çanak çömlekler bin bir zorlukla bulunmuş, parlatılmıştı. Buna rağmen değer görmüyorlardı. Paltosunu koltuğa fırlattı. En sevdiği sandalyesine kuruldu ve beklemeye başladı.

“Yusuf bu sefer bana ne getirecek acaba? Tekrar tabak verirse kafasında kıracağı! Güzelim antika dükkânımı mahvediyor. Koleksiyonculara parça mı satıyorum gelinlere tabak takımı mı diziyorum belli değil! Zaten bir haftadır doğru düzgün para da kazanamıyorum. On, yirmi, yirmi beş, yetmiş beş, seksen, yüz. Al işte!”

Damağından garip bir ses çıkarttı, dudağını büzdü. Elindeki paraları kasaya fırlattı. Homurdanmaları bir saat kadar sürmüştü, cam kapı gıcırdayarak açılmasaydı biraz daha sürecekti. Gözlerini kocaman açtı, çocuksu bir heyecanla kafasını kaldırdı. Yamalı kıyafetler içinde, eli yüzü çamurlu bir çocuk tahta kapının eşiğinde duruyordu. İçeri girip girmeme konusunda tereddüt ettiği belliydi. Uzun tişörtünün kolları ile avuç içini sakladı.

- Gel oğlum.

Çekinerek, bol paçasına takıla takıla içeri girdi. Kafasındaki şapkayı ürkekçe eline aldı. Oldukça saygılı görünen bu çocuğa şaşkınlıkla baktı adam. Çocuk çarpık gülümsemesini takındı. Cemal iyi bir güne uyanmamıştı ama günü güzelleştirebilirdi. Bu yüzden babacan bir tavır takınmaya çalışarak gülümsedi:

- Ne istiyorsun evladım? Söyle bakalım.
- Anam yeni çarık al dediymiş Cemal emmi. Ben istemem, varsa ellik veriversene bana!

Adam kafasını kaşdı. Yerli halkın konuştuğu ağız gittikçe farklılaşıyordu. Belki turistlerin buraya gelmesi işlek kılmıştır memleketini. İstanbul'un merkezinde birçok farklı insanla karşılaşması doğaldı. Çoğu zaman dediklerine anlam veremiyor olsa da asıl sorunun geçim sıkıntısı olduğunun farkındaydı.



Kırsal kesimde daha fazlaydı bu durum. Bu nedenle göçler artmıştır diye düşündü. Neyse ki bu çocuğu ve ailesini senelerdir tanıyordu, memleketine gelme nedenlerini biliyordu. Çocuk, annesi ve babası doğma büyüme Muğlalılardı. Geçimlerini tarımla sağlıyorlardı. Babası dört sene evvel vefat etmiş, annesi de çocuğa bakmaya yetecek parayı kazanamamıştı. İki ay sonra zengin adamın biriyle evlenmişti. Bu sayede İstanbul'a taşınabilmişler ve normal bir hayatı yaşamaya başlamışlardı. Ne üzücüdür ki onu sevmiyordu üvey babası... O kadar sevmiyordu ki adını bile beğenmiyordu çocuğun. Sabah erken saatlerde onu kaldırmış ve ismini Serdar olarak değiştirtmişti. Parası boldu ya sorgulayan da olmamıştı. Başına gelen şeyi geç fark eden çocuk annesine yalvarmış ancak ikna edememişti. Bu yüzden evden kaçabildiği zamanlarda Cemal'in antika dükkanında oyun oynardı. Ona herkes yeni ismiyle hitap ettiği için kendisi de alışmıştı. Yine de Serdar ismini her duyduğunda ağlamamak için zor durduğunu utana sıkıla anlatmıştı Cemal'e. Durumları bildiği için çocuğa tahta oyuncaklar verirdi adam. Kendi evladına vermek isterdi ancak uzun zamandır görüşmüyorlardı. Yaşlı bir adamdı, sevgisini gösterebileceği birisini arıyordu. Tekrar tebessüm etti, çocuğa güzel bir cevap vermeye çalıştı: **"Serdar, sen burayı kıyafet dükkanı mı sandın? Bak ne yazıyor orada? "Sanat Güneş'i Antikaları". Ne arasin burada çarıkla eldiven?"**

Çocuk gözlerini kocaman açtı. Derinden iç çekti, bütün masumluğuyla konuştu: **"Ama Cemal Emmi... Annem dediği, burada antikadan gayri her şey varmış. Her şey varsa eğer, neden vermiyorsun?"**

Cemal kaşlarını çattı. Demek arkasından ona bu laflar ediliyordu. İçinden geçirdi, **"Çocuktan al haberi diye boşuna dememişler!"** Olsun, önemli olan satabilmesi değil miydi? Böyle avutmaya çalıştı kendisini. Çocuk susacak gibi değildi, bir kere açıldı ya çenesi! Ufak tefek bedeniyle kıyaslandığında dev gibi duran antikayı parmağıyla işaret etti:

- Bu ney?
- Gramofon.
- Ney ney?
- Gramofon evladım, gramofon. Plak koyuyorsun müzik çalıyor.

Çocuk pantolon paçalarına takıla takıla ilerledi, en sonunda kendisini gramofonun önüne attı. Büyülenmişti resmen! Çok ilginçtir ki Cemal bu gramofonu bulduğunu veya satın aldığını hiç hatırlamıyordu. **"Birden burada ortaya çıkmış olamaz ya, unutmuşumdur"** diye geçirdi içinden. Tuşlu telefonunu çıkarttı ve yakın arkadaşı olan eskici Yusuf'a mesaj attı. Bu gramofonu Yusuf getirmiş olacaktı. Öyleydi öyle! Kapı bir kez daha gıcırtyla açıldı, içeri genç bir hanım girdi. Uzun eteği ve kürklü ceketi ile bu mahallenin yerlisi olmadığı belliydi. Cemal bıyık altından gülümsedi, ilk müşteri dükkandaydı. Ayağa kalktı, bir elini uzattı:

- Hoş geldiniz, ben Cemal Parlak. Antika satıcı ve parlatıcıyım, soyadımdan belli.

Her zamanki şakasıydı bu, kadının gülmesini ummuştu. Kadın sadece suratını ekşitti ve karşılık vermedi. Biraz hüzünle, elini geri indirdi adam.



Günü berbat etmemeye karar verdi, davetkâr hareketle içeriyi işaret etti. Kadın tek elini kaldırdı ve adamı durdurdu. Cemal kadına biraz daha dikkatle baktı. Özenle kesilmiş ve jölenenmiş saçlarına zayıf görünmesi için taktığı korse eşlik ediyordu. Etrafına biraz bakındı, dudağını büktü. Kaşını kaldırdı, ukalaca damağını şıklattı. Kirlenmekten korkarcasına silkti duvara değen ceketini. Topukları üzerinde dönüp dükkândan çıktı.

- Ne garip insanlar var yahu!

Gözleri doldu, sessizleşti Cemal. Kadının arkasından bakakaldı. Güzel ve zengin bir kadın, istese çok da pahalı olmayan o antikalarından alabilirdi. Ayrıca dükkânı gayet temizdi, sadece biraz dağınıktı. Eğer kendisinin parası çok olsaydı aynı davranışları yapar mıydı? Cevabını bilmiyordu. Ancak daha iyi birisi olurdu. Öyle olurdu öyle! Çocuk ise hala gramofona bakıyor ama dokunmaya cesaret edemiyordu. En sonunda heyecandan kekeleyerek sordu:

- Emmi! Emmi bak hele! Şurada parlak bir şey var, ne o?
- İğne.
- Niçin varmış? Nakış mı işliyormuş bu alet?
- Müzik çalar dedim ya Serdar. İşin gücün yok mu senin? Dükkânın önünü kapatıyorsun. Zaten daracak yer. Bak demin gelen kadın incelemeyen gidiverdi. Sen de buradasın, müşteri kaçıyorsun. Sinirlendirme beni.

Sırıttı çocuk. Biraz bekledi, hayta tipli! Kafaya takmaya değmez. Kendi kendine oynuyordu, ne zararı olacak? Başı ağrımaya başlamıştı Cemal'in. Hayatta kalma çabası yeterince bunaltıcıyken insanların dırdırını çekmek katlanılmaz geliyordu. Tahammül sınırını çoktan aşmıştı. İnsanları birbirine bağlayan kader kolay kesilemez. Tek yolu, sen ve o kişi arasına duvarı kendin örmendir. Bu görüşe katılıyordu Cemal, bu yüzden çocuğu kovmanın yollarını düşünmeye başladı. Çocuğu kendi oğlu gibi görüyordu. Her gülümseyişinde kendisinin kalbi yumuşuyordu.

Babacan tavrı bir yana, her zaman daha fazla para kazanmak istiyordu. Güzel takıları, simsiyah smokinleri, ışıltılı botları olsun isterdi. Buna rağmen uzun zamandır almak istediği pul setini bile alamamıştı. Alabilseydi kendisini görmeyi reddeden öz oğluna mektup yollayabilirdi. Kesin kovmalıydı bu çocuğu. Ekmek teknesi tehlikeye düşmüştü. Çarpık bir gülümsemeyle eğildi:

- Alacaksan al, almayacaksan git. Dükkânın önü...
- Kapanmaz emmi. Bak hele, kimsecikler yok.

Adamın sözünü kestiği için utanmış olsa gerek, yanakları kızardı. Arada bir kafasını kaldırıp gizliden süzüyordu Cemal'i. Sonra kıkırdıyor, tişört kolunun manşetiyle ağzını kapatıyordu. Gramofona uzandı. Eğildiğinde, camdan gelen ışık hüzmesi gözlerini kamaştırdı. Bu durum komiğine gitmiş olacak ki boylu boyunca yere uzandı, kahkahalarla gülmeye başladı. Cemal baş ve işaret parmağıyla burnunu sıktı. Kaşlarını o kadar çattı ki buruşuk alnı daha da buruştu. Çocuğun kolunu yakaladı. Serdar'ın söylediklerini umursamadan çevirerek kaldırdı. Çocuğun kolu acımıyor olamazdı, çok sert tutuyordu. Buna rağmen çocuk samimice gülmeye devam etti. Karşı bile koymadı, canının yanması umurunda değil gibiydi. Para kazanmasını önleyen bu çocuktaki. Öyleydi öyle! Ne olursa olsun kovmalıydı onu. İçini belli belirsiz bir ürperti ve pişmanlık sardı, bıraktı Serdar'ı. Ellerini çekti, hırdavatlarla dolu kutuyu karıştırmaya başladı.



Utandı hepsi, bakmadığındandı. Omzuna küçük bir el şefkatle dokunduğunda başını kaldırmak istememişti. Çocuğun tatlı aksanı duvarlarda yankılandı:

- Alıcam! Gramofonu istiyorum emmi.

Sonra küçük masanın üzerine bir lira koydu çocuk. Cemal bir çocuğa, bir paraya baktı. İşaret parmağıyla göstererek sordu:

- Bu ne evlat?
- Alıyorum işte! Çok mu oldu bu para?

Kalktı, masaya eğildi. Adam dayanamadı, bastı kahkahayı:

- Oğlum, sen beni güldürdün Allah da seni güldürsün! Bir liraya alamazsın bunu. Sanki simit alıyor, haylaza bak!
- Ben ciddiyim emmi. Ne kadar lazım? İki lira daha versem yeter mi?
- Tabii ki yetmez. Sen ne sandın burayı? Git daha fazla parayla gel.

Sesi biraz daha gür çıktı çocuğun, sinirlenmişti:

- Seni akli başında sanırdım emmi. Saygısız ve akli kıt olabilirim ama musikiye bayılırım! Anam da sever, babalığım da sever. Belki benim babalık müzik dinlerse anama bağırmasın, ha? Satmaz mısın yine de? Hem sana kendi yaptığım ketelerden getiririm. Anam için istiyorum ha, kendim içinse şuradan şuraya gitmek nasip olmasın!

Renkten renge girdi Cemal, sinirleri alt üst olmuştu. Arkasını döndü. Para her şeyden daha mühim değil miydi? Annesi doğru olanı yapmış ve zengin birine kaçmıştı. Kendisinin böyle bir imkânı da yoktu. Tırnaklarıyla kazıyarak ulaşmıştı her şeyine. Babasından kalan bu dükkânın yasal sahipliğini bin bir zorlukla elde etmişti. Bütün kardeşleri ile arasını bozmuş, öz oğlu ile kavga etmişti. En sonunda giden oğlu olmuştu. Dükkânı vardı sonuçta... Yine de sinirlerine hâkim olamadı, duvara geçirdi yumruğunu. Hakaretler ederek çocuğu dükkândan kovdu. Bir liraya almaya çalışıyordu, kim bilir kaç katına satardı başka birisine! Gramofonu Cemal bulmamıştı ve nereden geldiğini bilmiyordu ancak kendi dükkânındaydı. Bu, gramofonun sahibinin Cemal olduğunu gösterirdi. Günün ilerleyen saatlerinde antikacıya başka hiç kimse gelmedi.

Ertesi sabah ise gramofon yok olmuştu. Her yeri aradı, bakmadık köşe, girmedi delik bırakmadı. Toz olup uçmuştu sanki koca alet! Çocuğu bir daha sokaklarda görmedi. Belki çocuk çalmıştı, kim bilir? Sonraki günlerde ve haftalarda antikacının eski bereketi kalmamıştı. Kısa sürede dükkân iflas etti. Kesin çocuk çalmıştı. Öyleydi öyle! Gözyaşlarını tutmaya çalışırken dudağı titredi ve gözleri yandı. Daha fazlasını isterken elindekinden de olmuştu Cemal.

- Sadece eski bir gramofonu. Nereden geldiği de belli değildi, nasıl geldiği de! Neler oldu o gün?

Kendisine sorup durdu, düşündü günlerce. Düşünmesiyle kaldı...

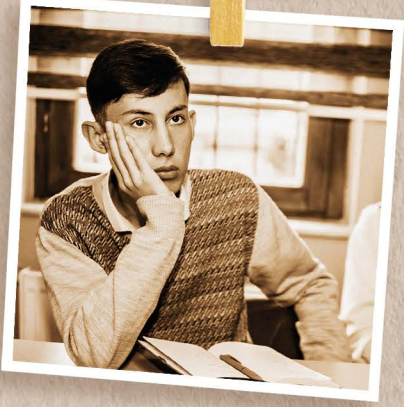
İkbal Sevgi DENKLİ



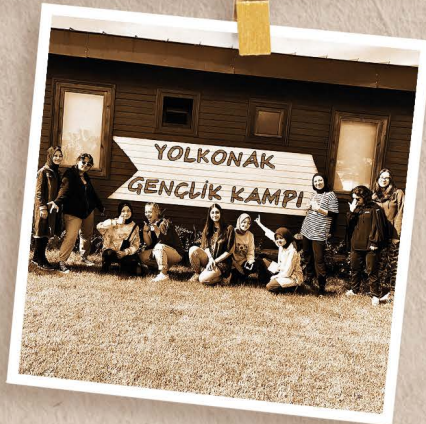
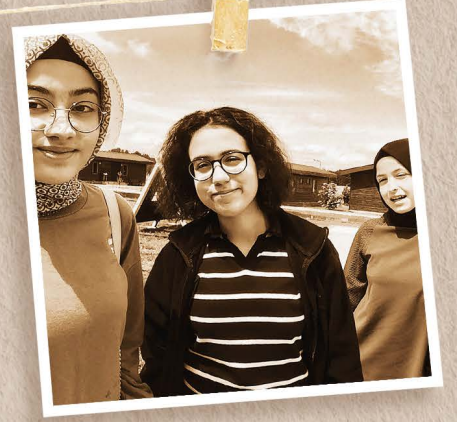


**TOHUMDAN FİLİZE
KARE KARE
ATÖLYE**











Detaylı bilgi için



@AnkaraAb



ankaraabvedisiliskiler



Ankara AB ve Dış İlişkiler

www.bilgeyazarlar.com.tr